

BODNÁR GYULA NÁNDOR

A MEGKERÜLT VÁROS

(Nem került meg, csak „megkerülték”)

Közéleti rémdráma három év felfüggesztettben

Copyright © Bodnár Gyula Nándor, 2018

Minden jog fenntartva

Előszó

(de utószor!)

M. Ottó: Magasröptű gondolatok is lehetnek mélyenszántóak

Szomorvár nem több egy átlagosan nagyra nőtt kisvárosnál a magyar róna egyik eldugott zugában, mondhatni szinte annak is a kellős közepén. Síkvidék lévén nem övezik sem alacsony, sem magas hegyek, emiatt nem is vált soha az alpesi sportok paradicsomává. Az viszont, hogy nincsenek a városnak síelhető lejtői, az a legkevésbé sem akadályozta meg egyik városvezetést sem, hogy ne tudják a települést lejtőre vinni.

A lejtőről jut eszembe, lavinaveszély is csak a korai jégkorszakban fenyegetett, de nem okozott károkat sem anyagiakban, sem emberéletben, hiszen mint mondtam (vagy nem mondtam) volt; akkoriban a város még nem létezett.

Szomorvár – nevével ellentétben – nem az elkeseredett emberek városa. A mára már matuzsálemi korúvá demokratizálódott őslakók egybehangzó véleménye szerint itt egyáltalán nem siralmas az élet, hanem egyszerűen kész röhej. Ennek okai nem elsősorban a település adottságaiban keresendők, inkább abban, ahogyan az ide születettek, az ide beházasodottak, illetve az innen korábban eltávozottak, (majd visszatértek) szocializálódtak úgy a viszontagságos egypárt, mint a jelenleg rájuk pluralizálódott többpárt időszakában.

Szomorvár lakosságának összetétele rendkívül változatos képet mutat, ha hiszik, ha nem: férfiak és nők, ezen belül – bármilyen furcsán is hangzik – a népességkutatók számára is meglepő módon; gyermekek, felnőttek és idősek népesítik be a települést.

Szomorváron egyébként minden van, ami kell, viszont semmi sincs, ami szükséges. Van neki közigazgatási határa és

határtalan közigazgatása, van nemrég uniós támogatásból korszerűsített kórháza és önkormányzati saját erőből bővített európai színvonalú temetője, mintegy kapcsolódó beruházás a kórház-korszerűsítés második ütemeként. Szomorvár – ha valaki nem tudná – hasonlóan más azonos léptékű településhez szerte e hazában, szintén hatalmasat lépett a spontánprivatizációs rendszeres (át, vagy fel) váltást követően. Hiába, no, ide is csak betódult az egypártrendszer megszűntével a dolgozó tömegek elől addig hét lakattal elzárt nyugati létforma. Már nem divat a kiskertekben a szombati szalonnasütés, felváltotta azt a garden party, a csecsemőt már nem mózeskosárban, hanem bevásárlókocsiban furikázzák, és már nem kocsmákban tölti az idejét a hajdan volt uralkodó-, de mára már jórészt lumpenizálódott munkásosztály, hanem pubokban.

Egy szó, mint száz, olyan hatalmasat fejlődött Szomorvár, hogy abba már a fele lakosság belejajdult. Merthogy ám; nem csak új dolgok jöttek, és az ezekkel kézen fogva járó értelmezési zavarok, hanem sok minden eddig megszokott fogalom merült villámcsapásként a feledés mélységes homályába. Eltűntek az olyan kispolgári titulusok, mint a „kisiparos”, a „kiskereskedő”, és nem csak a köztéri sétáló macák, hanem minden más megélhetést forszírozó ember fedőneve is a sokkal jobban hangzó „vállalkozó” lett. Ezzel azonban még messze nincs vége a sornak. Szomorváron is nagyot avanzsált ám a figyelemfelkeltés. A vállalkozó munkahelye már nem a snassz „műhely”, hanem a sokkal előkelőbb „stúdió” megnevezésre hallgat, nincs már olyan cégtábla sem, hogy „Kovács és fia”, hanem „Kovács & Kovács” van. Aztán talpán legyen az egyszerű honpógár (errefelé ezt így mondják), ha ki szeretné silabizálni a feliratból, hogy végül is mi az ótvaros nyavalyával foglalkozik a West & Eltomb Kft., vagy a Feuerstein und Feuerschwamm Bt.

No, de félre a közérdekűeket, lássuk a medvét, hogyan is éli mindennapjait Szomorvár az Úrnak – akarom mondani: az interkontinentálisan halmozott nemzetközi helyzetnek – nem éppen viháncolásra készítő jelen időszakában. Szóval: következék láttatni az a bizonyos maci, mégpedig a lehető leghitelesebb szomorvári bennszülött, Bulváry-Sajtós Bódog – jelenleg szerkesztőség nélküli zugfirkász – avatott idegenvezetésével, azaz tollbamondása általi életképekkel.

Első, azaz No1 rémálom

(amelyben az sem biztos, ami biztos)

M. Ottó: Akinek nem inge, vegye csak magára! (akárhogy is kapálózik, úgyis ráhúzzák).

- Kezdeném egy személyes élménnyel - fordul hozzám „idegenvezetőm”, akinek már csak azért is számítok szíves közreműködésére, mivel tudom, hogy született őstehetség. Hiteles - a rendőrség által még a kiállítása pillanatában bűnjelként lefoglalt - anyakönyvi kivonat igazolja, hogy a bébi Bódog már az anyatejvel szívta magába az érdeklődést, ami nem is csoda, hiszen felmenői - közöttük is dédnagyapai üknagyija - meggyeszte híres pletykások voltak. Az üknagyyi pechje az volt, hogy akkoriban még nem létezett a Pulitzer-díj, így nem arra, hanem kétszeri máglya általi felmagasztalásra terjesztették fel, s hogy mégis életben maradhatott (és évszázadok múltával kései leszármazottai a kis Bódoggal írhatták fel a család nevét a bulvársajtó vészterhes horizontjára) az csupán néhai Könyves Kálmán királyunk azon meggondolatlan elszólásának volt köszönhető, miszerint: „Boszorkányok pedig nincsenek”.

Akkor hát kedves (vagy kedvetlen) olvasóim, vegyék be aktuális életmentő gyógyszereiket, még egyszer alaposan vizsgálják át beküldés előtt álló jövedelem bevallásukat, és ha úgy gondolják, hogy a mentők kihívása nélkül is túlélnek az elkövetkező történéseket, s mindemellett a NAV sem talál szankcionálható hibát a bevallásukban, ernyesszék el idegrendszerüket és hallgassák velem együtt Bulvársajtós Bódog alkalmi krónikásom elkövetkező hírfolyamait.

*

Kelemen (mozgalmi) Géza bácsi, hajdanvolt többszöri vörös csillagos párt-, jelenleg feketegazdaságbeli igénymunkás a hatodik felesnél tartott, amikor „jobbhanemlátom” barátja, a régmúltból fakadó építőtábori KISZ-aktivista – leánykori nevén: Fürkész Lackó – mellé könyökölt a hamisítatlan bristoli miliót árasztó „Szürkebarát” névre keresztelt főutcai pub söntéspultjára. Az eset természetesen munkaidőben történt, ezt mi sem bizonyítja Napnál is fényesebben, mint hogy zsúfolásig tömve volt a csehó a hasonszörű kétkeziakkal.

- Mi van cimbora? Úgy lógatod az orrod, mint egy kormánypárti képviselő az alkotmánybíróági döntés után!

- Már csak te kellettél nekem Lackó – jajdult fel Géza bácsi, s közben szaporán kapkodott levegő után, mivel a régi cimbora váratlan feltűnésének köszönhetően beállott sokkban félrenyelte a szomorvári kisüsti bivalybőgetőt. – Nélküled is ért éppen elég csapás, ráadásul egy hónapja még a csótányokat is kirámolták a balatonaligai üdülőmből.

A kéretlen (és mint derült égből villámcsapás) cimbora nagyot húzott a korszó Radebergerből:

- Na, ide figyelj Gézám. Persze, hogy előbb-utóbb kirámolnak, hiszen csak a vak nem látja, hogy mit össze nem güzültél még pártitkár korodban azzal a két kacska kezeddél. Arra persze ugye nem gondoltál, te smucig alak, hogy meg is véded, amit összeharácsoltál? Fogadok, hogy még egy kibelezett biztonsági zár sem volt a sufnyidon!

- Üdülő, édesapám! Üdülő és nem sufni!

- Jó, neked legyen mondva. Viszont az én lakásomra, amit az ide, Szomorvárra építészeti guanó gyanánt pottyantott „Alcatraz” lakóparkban vettem, arra még egy csóró tolóka nélküli retesz sem kell, nemhogy méregdrága biztonsági

berendezés. Az egész monstrum olyan jellegtelennek és sivár szürkének van építve, hogy még a gyanúja sem merül fel senkiben, hogy ott vagyonos emberek lakhatnak. Betonoszlop betonoszlop hátán, semmi cicoma, sehol egy kariatida, semmi ornamentika, a loggia üvege hobbikertbe való drótfonatos, semmi hivalkodó színezés, csak a szürke ötven árnyalata. Szóval fokozott gonddal vigyázott rá a szomorvári építési hatóság, hogy kinézetre nehoj csicsás, hanem lehetőleg totál igénytelen betontömegként mutasson. Persze modern – ahogy ők állítják –, letisztult vonalak, szigorú egyszerűség, azaz, ahogy errefelé mondják az ilyenre a népek: velükszületett fantáziátlanság az egész. No és mondd már, ki a fene törne be egy kinézetre is ordenáré ötemeletes tyúkketrecbe, he?

– Jól van, cimborá, te sosem adtál a látszatra, neked már akkoriban is dőzs volt a május elsejei egytál sör a nejlonvirslivel. Egyébként, egye fene az üdülőt, a nagyobb baj mégis csak az, hogy elkötötték a jachtomat a V.I.P. stégről!

– Mert itt is nagyoztál, te féleszű! V.I.P. stég, csoda hogy a flanctól még elférsz a nadrágodban. Én a Trabantomat augusztus végén leállítom az új szomorvári üres stadion mélygarázsába, s mivel a szomorvári Bice-Bóca SC focimeccseire úgysem jár ki senki, ott százszorta biztosabb helyen van, mint mondjuk egy belgiumi NATO támaszponton!

– Még ez sem olyan nagy tragédia, de képzeld el, amíg lent voltunk az Adrián, valami komputergengszter csontig lerágta a folyószámlámat.

– Kezdek restelkedni öregem, hogy ismerlek. Én nem viszem a zrugát bankba, van itt nekem Szomorváron egy régi lókupec haverom, az itt összelapátolt valami „*Tedd be, ne vedd ki*” nevű brókercéget, az befekteti nekem valamilyen városi projektbe, onnan aztán ki nem kerül, mert ahhoz még maga a befektető sem tud hozzáférni! Aprojó, van még egyáltalán valamid, amit nem loptak el tőled?

- Már nincs, ugyanis mire hazaértünk, önkormányzati hatáskörben lebontatták a társasházunkat a falon kívüli klímák városképromboló összképi ártalma végett.

- *Ennyi? - kérdezem alkalmi idegenvezetőmet.*

- Nem egészen - felelte Bódog. - A napokban ugyanis véletlenül a „Szürkebarát” felé volt utam, és mit látnak szemeim? A kricsmi, izé: a pub küszöbén ott ül az öreg Fürkész ápolatlanul, tetőtől talpig rongyban, mint a csöcsös Juci a szagotott farmergatyában és elcsukló hangon kenyérrevalót tarhál a gyanútlan járókelőktől. No, ha itt járok, mégis csak megszólítom:

- Lackó bátyám, nem jutok szóhoz! Mi lett magával?

- Minde-nem o-oda van ...hukk! ...fö-öl-dön fu-tó-ó let-tem!
- zokogta erős dadogás és sűrű csuklások közepette, s közben a szürke hályogtól elfátyolosodott szemei eszelősen kutatták az égbolton a legközelebbi ózonlyukat.

- Mégis csak betörtek és kirabolták a „tyúkketrecet”, vagy az ultrák elvitték a Trabantot?

- Ne-em, egyik sem! A-any-nyi tö-ört-ént, hogy meg-jött az „A-al-ca-tr-áz” lak-óte-le-pb-en vett la-kás-om vég-szá-mm-mm-lája!

Második, azaz No2 rémálom

(amelyben kiderül, hogy minden ármánykodás ellenére mégis csak jó az élet a privatizált hajdani Öregek Otthonában)

M. Ottó: Attól még lehet valaki jó szakács, hogy a viccei ízetlenek.

Miután nagyot húzott a számára kikért kisüsti szilvából, Bódog rám vetette kérdő tekintetét, s ahogy – mint egy jól nevelt szemafor – magasba emeltem balomat, csillogó szemmel kezdte újabb történetét:

– Volt szerencsém ott lenni, amikor a meglehetősen romos, de addigra nagyrészt felújított (ugyanis közmunkásilag lekaszálták a parlagfűvel dúsan borított udvart) régi házra felkerült a jólétiséget messze földre hirdető új tábla: a „*Sírba vigad a magyar Szeretetotthon*”. Valamennyi városvezető, s (meg)vezetett szemében örömkönnnyek gyúltak, hiszen nem mindennapi létesítménnyel gyarapodott Szomorvár városa. Már maga a tervezés is minden apróságra kiterjedt, hiszen olyan finom gesztussal is igyekeztek a kedves idősek (ottani szójárás szerint: szípkorúak) komfortérzetét emelni, hogy a közösségi tér (v.ö: aula) mellé felépítették az Otthon saját ravatalozóját is! Mit mondjak? Felemelő volt a látvány, amikor az épületről lehullott a lepel és az attika falról a vakolat. Na és azok a gyönyörű és káprázatos festések a világosszürkétől a mélyfeketéig!

Miután a közmunkások eltakarították a lehullott vakolatot és elvitték az időközben kidőlt százéves kocsányos tölgyet, jött az a szívet melengető ceremónia, melynek során ökumenikusan megáldották az időközben két tartópillérétől is megszabadult épületet, felhúzták, majd rögzítették az eltört karabiner miatt félárbocig visszacsúszott gyászlobogót. Ezután átadták az

igazgató úrnak a kulcsot és feladták az ünnepség során elhunyt legidősebb beköltözésre várónak az utolsó kenetet.

- Ennyi? - kérdeztem kissé csalódottan.

- Várd ki a végét! Alig telt el két hét és máris szárnyra kapott a hír, városszerte suttozták a nípek (errefelé ezt így mondják), hogy valami nem stimmel az Öregotthonban. Én meg rögtön kaptam magam és kérdések özönével kerestem fel az ott lakók doaját, özvegy Párjanincs Gizi nénémet, akit még halas kofa korában ismertem meg a szomorvári KGST-piacon. Olvasd el a riportomat, aztán rögtön megvilágosodsz - és már nyomta is elém a penetráns szerkesztőségi műhelyillatot árasztó helyi sajtóterméket:

- Jaj, lelkecském - sopánkodott a jobb napokat ritkán látott idős asszonyság -, hát ki mondott magának ilyeneket? Még hogy itt visszaélések történnek? Aranyoskám! Jobb, ha tőlem a Gizi nénitől tudja meg, hogy a „*Sírba vigad a magyar Szeretetotthon*”-nál nincs külön kerek e világon. Sőt! Nem csak hogy most nincs nála jobb, de már az elvtársidőkben is párját ritkította. Még a megyei első titkár is ide hozta az anyját elfekvőleg, ha nyaralni ment a család Szocsiba.

- Ma is van ilyen táboroztatás?

- Ma már fiam, jócskán bele kell nyúlni a valutaszámlába annak a felesnek, aki a család felesleges öregjét itt akarja parkoltatni! Van is ebből sértődés rendesen. Az akkori főorvos elvtárs - aki most itt a tulajdonos igazgató úr - előtt elég volt egy fegyelmi lehetőségét meglebegtetni, ha vonakodott, de ez a mai piacgazdasági viszonyok közepette már nem megy! Ma már olyan világot élünk fiam, hogy még a pógármester (errefelé ezt így mondják) úrnak is le kell menni kutyába, ha valamit akar a versenyszférától!

- Ahhoz mit szól, Gizi néni, hogy többek szerint csak az étlapon olyan jó a koszt, a valóságban meg nem is azt kapják?

- Azt kapjuk mi lelke, ami oda van írva, csak hogy a gasztronómus nővér sem tudja lefordítani magyarra azoknak a különféle nációknak az ételeit, amiket mi mint modern táplálkozást elfogyasztunk. Most is valami Lekváros Olivér fedőnevű ángliusz sztárszakács kreációit esszük.

- Gizi néni! Az nem „lekváros”! Összekeveri a Jamie-t a dzsemmel!

- Jól van, na, azelőtt nem volt ennyire nyugatias az étlap. Annak idején még nem marinírozták a dagadót, a tarját sem nevezték flekkenek és a birkahúsból is csak pörköltet készítettek és nem girost.

- Tényleg nem hiányolják az ősi magyar ételleket, a jó töltött káposztát, a hurka-kolbászt, a füstölt húsos babgulyást?

- Még csak az kéne, hogy a mi idegességgel évtizedek óta terhelt öreg gyomrunkat ilyen nehéz ételeknek vessék alá! Inkább egyék azt továbbra is a régi fejesekből lett újjgazdagok, inkább azoknak emelkedjen a koleszterin szintje, ne a miénk!

- És mi igaz abból Gizi néni, hogy maguknak, az itt lakóknak a megállapított díjon felül még külön is kell fizetni a személyzetnek? Azt suttoják városszerte a népek, hogy még a beteghordónak is külön kell juttatni, hogy valamelyik kerekesszékes lakót kigurítsa a levegőre?

- Hát kedvesem, ez már aztán mindennek a teteje! Még hogy a drága jó tulajdonos igazgató főorvos úr egy szem fiának, a Józsinak juttatni? Annak a drága, melegszívű gyereknek? Uramatyám! ...Látja lelke, ezt tette a népekkel a negyvenévnapi kommunista agymosás. Mindenkit besározni, feljelenteni. Hát hova fajul még az emberiség? Még hogy a Józsinak juttatni?! Nem kér az a gyerek soha senkitől egyetlen forintot sem, pedig talán elesettebb a lelke mindnyájunknál.

- Csak nem valami gyógyíthatatlan kór feküdt meg a főorvos úr csemetéjén?

- Ahhoz, fiam, hogy azt megítéljem, ahhoz én olyan laikus vagyok, mint az egyszeri parlamenti honatya a jogalkotáshoz! Annyit tudunk, hogy valami digitális gazdálkodással kapcsolatos képzésben vett részt, ahol úgynevezett „oktatási balesetet” szenvedett.

- Az meg miben áll, Gizi néném?

- Abban fiam, hogy most már névről senkit sem ismer fel. Állítólag valamelyik titkosszolgálati féleszű a Kis-Szunda szigetekről nem a szolgálati komputerbe, hanem a Józsi okos telefonjára telepítette az arcfelismerő programjukat, de valami vírust is belekatyvaszott és a Józsi emiatt már csak egyetlen arcot képes felismerni. Ha valaki szeretné magát ide-oda tologatni, akkor csak ezt az arcot kell felmutatni és a Józsi máris jön, még hozzá szélvészsebessen a meglobogtatott céduláért.

- No de miféle arcról van szó?

- Tudja fiam, ez az arc egy olyan szépen vésett kék cédulán látható.

- Csak nem valami 1947-es Rákosi Mátyás féle választási céduláról beszél, Gizi néném?

- Egy fenét beszélek én arról kedveském! Ezen egy másik Mátyás arca látható és nem az öreg - ahogy akkoriban suttozták errefelé - dinnyefejűé. Én arról a 2018-as Matolcsy-féle kék céduláról beszélek. Tudja, arról az ezerforintosról, amin az igazságos Mátyás királyunk látható!

Harmadik, azaz No3 rémálom

(amelyben kiderül, hogy ki fia a vásárfia)

M. Ottó: A demokrácia diszkrét bája abban rejlik, hogy a szegény ember kenyere javát a politikusok eszik meg.

Bódog barátom tekintete kétségbeesett szomorúsággal pásztázta az időközben megüresedett poharát, s miután a csapos – intésemre – újra teletöltötte azt a szomjazó zszurnalisztának, újfent csillogó szemmel fogott bele a következő történetbe:

– Történt egyszer, nem is oly régen és nem is az Üveghegyen túl, hanem itt a napégette magyar pusztán – jelesül Szomorvár városában –, hogy összedugta fejét a város közgyűlése és Pálinkássy-Borosch Győző pógármester (errefelé ezt így mondják) előterjesztését, arra nézve, hogy a Busongó-liget kopár szépségeit kiaknázva, ott Ipari Vásárt rendezzenek, közfelkiáltással – lássatok csodát: valamennyi frakció által lelkesen helyeselve – elfogadták.

Igen ám, a szavazáskor megvolt ugyan a teljes egyetértés, de amikor a pulpitusról és a képviselői padosorokból felállva a tárgyaló kerekasztalt (nem Arthur király kerekasztalát!) kezdték körül ülni a várható költségeket és bevételeket megtárgyalandó, akkor már az össznépi összefogásnak a leghalványabb nyomai sem voltak felfedezhetőek. A vitára a legelső pillanattól fogva rányomta bélyegét a turáni átok; azaz kiborult a bili (errefelé ezt így mondják).

A különféle pártérdekek egyből a piszkos anyagiakban öltöttek testet, a tanácsterem büféjében még puszipajtás képviselők másodpercek alatt megkapták címkéiket a „bánatosan bégető herélt kostól” az „elaggott szarvasmarháig”,

természetesen belevéve egymás közeli és távoli retyerutyáját is a „szomorú tekintetű nénikéktől” a „sörhasú szoknyapecér nagybácsikig”.

Istenkém! Miért csodálkoznánk ezen, ez a negyvenévnvi önkényuralom alatt oly hön áhított kapitalista szabadság, a marxi mélységekből a reformkommunista-burzsóázia rémséges bugyraiba emelkedett tőke áldásos velejárója! Szerencse, hogy már régen nem divat a párbaj, hiszen akkor nem maradt volna kiállító, akkor meg mitől lett volna vásár a vásár? Viszont, hogy mégse legyen az élet a fenekéig tejföl, már korábban kitaláltak az okosok egy ennél még tömegpusztítóbb hiriget, s ennek, hogy a gyanútlan nípek (errefelé ezt így mondják) ne fogjanak azonnal gyanút, a *közbeszerzés* fedőnevet adták.

Az, hogy ennek gondolata nem a Sátántól való, azt mi sem bizonyítja jobban, hogy maga az Ördög is kikérte magának az efféle gyanúsítást. Mármint az Ördög Ödön nevezetű helybéli volt adóvégrehajtó, jelenleg bérelhető pénzbeszedő - természetesen nyugdíj mellett és másodállásban, karitatív jelleggel.

Mire az eljárás leple alatt lefolytatott hercehurcák minden szívszorító aktusának végére értek, mire az utolsó fellebbezés is léket kapott, mint annak idején a jéghegybe botlott Titanic, végül mégiscsak tető alá került a dolog. Igaz, addigra már az ötlet felvetésétől is eltelt jó három esztendő, de végre zöld utat kapott a vásár, csak hát akkorra már úgy hiányzott az mindenkinek, mint üveges tótnak a hanyatt esés.

Már vészesen közeledett a megnyitó napja, s dugába dőlni látszott az egész vásár, amikor is az utolsó pillanatban: a pszichiáterek hadának valami isteni csoda folytán mégis csak sikerült totális idegösszeomlásából összedrótóznia egy rövid megnyitóbeszéd erejéig a pógármestert (errefelé ezt így mondják). Sajna ekkorra már – köszönhetően a többéves „lenni, vagy nem lenni” állapotnak –, a város vezetői és vállalkozói már rég nem voltak beszélő viszonyban egymással.

Jellemzően maga a város első embere is megosztott volt, ő már legszívesebben önmagával sem állt volna szóba, de hát a feladat, az feladat, mégis csak kellene valami vigasztalót motyogni, ha már ez a sok hajdanvolt cimborából – no meg a még több régi jó elvtársból – kikapitalizálódott vállalkozó itt összegyűlt.

A megnyitó beszéd pontosan olyan volt, mint a város anyagi lehetőségei: azaz rövid, olyan lelkesítő, mint a fejlődési kilátások és olyan unalmas, mint amilyen az lenni szokott, amikor társadalmi események kapcsán kell szónoklatot tartani.

Aztán a prominensek átvágták a város színeiben (szürke-fekete-szürke) pompázó szalagot, a nagyvállalkozók az adóhatóságot, és úgy általában mindenki mindenkit. Miután „a mór megtette kötelességét”, vagyis Pálinkássy-Borosch befejezte megnyitóját, a rá várakozó mentőhelikopter visszaszállította az utókezelésre.

Történt pedig a megnyitót követő nap teljes borultságba burkolózott verőfényes reggelén, hogy Soká Ákos - mint nevéből is kitűnik - abszolút szimmetrikus szomorvári választópógár (errefelé ezt így mondják) úgy döntött, hogy ha már megnyílt a vásár, ő is kilátogat egy kis nézelődéssel egybekötött báméskodás erejéig a Busongó-ligetbe. Mivel az alkalmat ünnepélyesnek ítélte (más egyebe nem lévén) legderűsebb arckifejezését öltötte magára. Bár égett a vágytól, hogy mielőbb indulhasson, meg kellett várnia, míg felesége is felébred. No, nem azért mintha nejt is magával vinné (csak egy ingyenes belépőre tellett nekik, kettőre már nem), hanem azért, mert csak így juthatott hozzá egyetlen lepedőjükhöz, mellyel a családfáján még tévedésből sem található beduin elődök ősi szokása szerint körülcsavarhatta majdnem egyszemélyes testét.

Első útja ahhoz a magán autókereskedéshez vezetett, melynek a spontán privatizáció során (errefelé ezt egyszerűen csak pofátlan lenyúlásnak mondják) néhai vállalatának vezérigazgatója és a cég akkori alapszervezeti KISZ-titkára

lettek a mai társtulajdonosai. A nyugati autócsodák mögötti falon hatalmas felirat adta tudomására a Soká Ákos féle kétkezi báméskodóknak, hogy: „Keleti kocsi és hitel nincs!” Ákos, miután megcsodálta a jó öreg Alfa Rómeó mellett ékeskedő Béta Júlia prototípusát, rögvést ráeszmélt, hogy ezeket *nem az ő számára* állították ki.

A következő stand, ahová veleszületett legyőzhetetlen kíváncsisága vezette, nem volt más, mint az egykori egyik volt környékbeli téesz-párttitkár (akit erre fele csak a „vöröshere” fedőnéven emlegetett maguk között a tagság) bútorüzemének a mintaterme. A legkényesebb főúri fényűzést is magas színvonalon kielégítő bútorokban jóleső érzéssel fedezte fel rég volt május elsejék dísztribünjeinek akkori vezetőik ülepétől fényesre ült fenyődeszkáit. Mély öröm töltötte el, hiszen itt is igazolni látta hön szeretett kémia tanárának gyakori mondását: „Jegyezzétek meg jól, iskolakerülő mihasznák, hogy az anyag nem vész el!” Mindazonáltal minden idegszálával érezte, hogy ezeket a bútorokat *nem az ő számára* állították ki.

Céltalan ténfergésének következő állomása az a stand lett, ahol egy téeszelnökké avanzsált iskolai padtársa által káeftézett Nagyvágóhíd csemegeárui csiklandozták az arra járók ínyét. Mivel itt nem találta a hentesüzletekben évtizedeken át megszokott faggyút és mócsingot, egyből tudatosult benne, hogy ezeket a szuperszalámikat, csodasonkákat és extrakarajokat már megint csak *nem az ő számára* állították ki.

Soká Ákos – a nevében is szimmetrikus állampógár – tétova tekintettel nézett körül. Már-már teljesen hatalmába kerítette a feleslegesség érzése, amikor észrevette a gyanúsnál gyanúsabb „civil” szervezetek sátrai között megbúvó „Kormányhivatal” feliratú standot. Óvatosan, szinte behunyt szemmel közelítette meg a szerény pavilont. Nem akarta azonnal „élesben” megélni, hogy itt *sem az ő számára* állítottak ki.

Most az egyszer azonban tévedett! Itt csak neki, csakis az ő számára állítottak ki!

Hogy mit? Hát „*Szegénységi Bizonyítványt!*”

Negyedik, azaz No4 rémálom

(amelyben kiderül, hogyan sikerült megépíteni a Guinness-rekordot döntő kétszintes toronyházat)

M. Ottó: A probléma attól még nem lesz kisebb, ha felnagyítjuk.

- Úgy kezdődtek a dolgok - kezdi mesélni meg nem érdemelt szabadságáról nemrégiben visszatért idegenvezetőm, Bulváry-Sajtós Bódog -, hogy a közgyűlés ellenzéki oldaláról Menjnecki Botond az égszínzöldek frakcióvezetője és mellékbeosztásban egybehangzó vezérszónoka, szemére vetette a pógármesternek (errefelé ezt így mondják), hogy nincs semmi olyan településképien extra Szomorváron, ami felkelhetné a várost bármi áron elkerülni igyekvő turista, vagy más egyéb erre kóválygó gyanútlan utazó figyelmét. Ha valaki azt gondolná, hogy a felvetés hallatán felhördült volna a testület, vagy netalán mozgolódás támadt volna az amúgy teljesen kihalt padsorokban, az vagy téved, vagy nem kellően jártas a helyi városi politizálás íratlan szabályaiban.

Az érdektelenségnek egyébként két alapvető oka volt. Az egyik az előzőekben is említett üres padsorok ténye, a másik pedig az, hogy Menjnecki vitaindítója nem a tanácssteremben, hanem a „Nemulass” nevű éjszakai lokál pinceborozójában hangzott el, ahol is a bent ülők egyik fele már a harmadfokú delírium állapotában volt, a másik fele pedig még nem érkezett meg.

Vélhetné az ember, hogy talán a város őrangyala gondoskodott arról, hogy az ilyen könnyelmű - és a Beruházási Álmoskönyv szerint hatalmas költségekkel fenyegető - ötletek süket fülek szeme hallatára hangozzanak el. ...Nem így történt. Az igaz, hogy a jelenlevők, s maga Menjnecki sem volt olyan

állapotban, hogy az elhangzottakat tudatosítsa magában, viszont arra senki sem gondolt – még ha tudott volna is gondolkodni –, hogy itt még a falnak is füle van! Márpedig kérem, itt tényleg füle van a falnak, méghozzá jókora nagy!

Ne arra tessék gondolni, hogy "olyan" téglá van a falban... Óh, nem! A dolog nem titkosszolgálati, hanem egyszerűen sima orvosi eredetű, ami egyedül Fal Egon beosztott pincért érinti. Egon szegény ugyanis fotofóbiában szenved, s mivel nem bírják a szemei még a gyenge szórt fényt sem, így tisztiorvosi javaslatra ebben a pinceborozóban tudják csak foglalkoztatni. Való igaz a fény okozta problémája leginkább a corpus ciliaréját érinti, és pupillareflexét sem lehet orvosi-, csakis ipari légkalapáccsal kiváltani, de hogy a baj nála se járjon egyedül, még volt neki egy veleszületett – és mára már teljesen elmeszesedett – hátsófal-i tériszonya is, ami miatt már a második lépcsőfokra lépésnél is szédülés fogta el... Viszont! Ahogy a mondás tartja, ha Isten bezár egy ajtót, kinyit helyette egy ablakot. Egonnak a rossz szemek helyett adott két olyan remek fület, amellyel a denevérek között falkavezér lehetne!

Nos, hát Egon, azaz a Fal, akinek füle van, éppen Menjneki közelében tartózkodott és mivel kötelességének érezte, hogy a kérdés napvilágra kerüljön, azonnal küldött egy esemest kedves barátjának, a közismerten megalomániában szenvedő – annak idején vályogvetésből diplomázott tervező – magasépítésznek, Apró Manónak.

Az elvetett mag Manóban ötletet szült: építsen a város egy húszemeletes toronyházat! Neki momentán van is egy adaptálható terve még a michelangelói időkből, csak bölintson rá a legfőbb illetékes, a pógármester (errefelé ezt így mondják). Pálinskássy-Borosch bölintott, a közgyűlés kormánypárti része harsányan vivátozott, Menjneki frakciója elégedetten dörzsölte a frakcióvezető kezeit, az ellenzék többi része pedig zúgó fogcsikorgatásban tört ki.

Ahogy a látványtervek ellepték a főteret, rögtön megpezsdült a város vállalkozói szürkeállománya. Mindenki lázas számolásba kezdett. A Tür und Fenster kft-nél pár nap alatt kiszámolták, hogy mennyi műanyag ajtót, ablakot fognak legyártani, a Rainbow BT főnöke már meg is rendelt hetven tonna nemes vakolatot, a Fuga és Tsemphe ügyvezetője a padlólapokból ezer, a fali csempékből ötezer kartont tárolt be. Hogy le ne maradjon egyikük sem, örült beszerzésekbe fogott a város többi, építkezésben érdekelt társasága is, legyen a beszerzendő áru téglá, deszka, gerenda, vagy éppenséggel betonacél, a pár száz mobil WC kikölcsönzéséről nem is beszélve.

A generálkivitelező – aki hogy, hogy nem, csupa merő véletlenségből már évtizedek óta tarokkpartnere a pógármesternek (errefelé ezt így mondják) – még a többieknél is körültekintőbb előkészületeket tett a várható busás haszon biztosítása végett. Ez a nagyvállalkozó – leánykori nevén: Cserepesshy-Téglás Hunor –, legendás alakja a szomorvári építőiparnak. Úgy családi, mint szakmabeli rokoniságát a legkiválóbb hazai építészekről eredezteti, bár az ezt bizonyító hiteles okiratok nem lelhetők fel, de elmondása szerint a Cserepessy-Téglás család már az Árpád-ház uralkodása alatt is közeli rokonságban állt olyan későbbi híres építészekkel, mint – többek között – Feszli Frigyes, Ybl Miklós és Steindl Imre, Blaha Lujzáról, a nemzet csalogányáról nem is beszélve.

Hunor úgy gondolta, hogy mivel évente esedékes világkörüli jacht-túrája pont egybeesik a munkálatok megkezdésével, így segéderőket fog alkalmazni és küldött is rögtön egy esemest régi cimborájának, a Pallérvári Egyetem dékánjának, professzor Mindentudor Hubának és kért tőle egy csapat építőmérnököt. Tette ezt abból a megfontolásból, hogy míg ő távol van, alkalmazottai kellő kiképzést kapjanak a speciális munkák végrehajtásából, hiszen egy ilyen toronyház megépítéséhez mégiscsak komolyabb szaktudás szükségeltetik,

mint kellett tavaly nyáron régi munkásőrparancsnoka, Rakasz Ödön víkendtelkén a kerti budi kivitelezéséhez.

A dékán persze rögvést eleget tett barátja kérésének, de sajnálatos hóvaksága most is megzavarta az olvasásban, ugyanis a „csapat építő” helyett ő „csapatépítő”-nek olvasta az esemes-t és így azt a tanársegédjét küldte el, aki a Yale egyetemen diplomázott, igaz, hogy csak gépjárművezetésből, abból viszont „summa cum Lauda” minősítéssel. Így aztán Hunor barátunk – miután egy hét múlva az El Nono (errefelé így mondják az El Ninót) sok száz hajótöröttjének egyikeként hazatért –, nem akart hinni sem a szemének, sem a fülének. Mert az igaz ugyan, hogy emberei a tanársegéd úrtól alapos kiképzést kaptak, de nem a magasépítési fogásokból, hanem csapattá kovácsolódásból. Azt nem tudták, hogy kell a falat emelni, a tetőt ácsolni, viszont zengő hangon tudták kórusban skandálni, hogyasszongya:

– Az én babám göcseji, jó nagyok a csöcsei!

– Felhúzzuk a falakat a csillagos édig, s nyeli közben gégenk a sört végestelen végig!

Hunor itt dobott egy hátast, s mialatt a rohammentő szirénázva vágatott vele a legközelebbi intenzív osztályra, már nem hallotta az ácsok jól betanult rigmusát:

– Tökös gyerek minden ács, különb, mint száz csontkovács!

Már minden együtt volt, kivéve a lélekben darabjaira hullott Cserepesshy-Téglás Hunort. Engedélyezve a kiviteli terv, elköltve az anyagokra több milliárd forint és valuta. Ekkor azonban színre léptek a „civilék”. Először az állatvédők kezdték verni a tamtamot, hogy túl magas az épület, zavarja a vonulásban a stráfós rétisast, a pettyes mocsári teknőst, de leginkább a fokozott nemzetközi védelem alatt álló afrikai medvefókák násztáncát fogja télen lehetetlenné tenni a monstrum hosszan elvetülő árnyéka. Minek egy soha véget nem érő peres hercehurca, az okosabb enged alapján a

közgyűlés döntött, s úgymond „ledöntött” öt emeletet a húszból. Elég magas az a tizenöt emelet is, az is látszik már messziről - vélekedtek az óvatosabb, s főleg békeszerető honatyák.

Viszont, ahogy az ilyenkor lenni szokott, vérszemet kapott a Bélyeggyűjtők Filatéliai Klubja, a Három a Kislány Önművelő Dalkör és a többi egyéb szerveződés is. Mindenki talicskával tolt az aggodalmait és az épülettel szembeni ellenvetéseit úgy a városatyák, mind a városanyák elé. Persze nemcsak a civilestedt kerékkötő társulások jelentkeztek be kifogásaik özönével, hanem fennhangon tiltakozott az utca embere, az utca gyermeke, s urambocsá' még az utca lánya is!

A testület - jobb a békesség alapon -, hogy kivédje ezt a tornádónak is beillő ellenszelet, ennek is engedett egy kicsit, meg annak is egy kicsit. No de, sok kicsi sokra megy, illetve zsugorodik, s mire megjött az illetékes minisztérium határozata a beruházás kiemelt voltáról, addigra már csak ötemeletes volt a húszemeletes. Ezen a ponton megnyugodtak az érdekvédők, alapállásba kerültek a karmok, fullánkok és méregfogak, viszont totális csődbe ment Szomorvár valamennyi vállalkozója, BT-je, káeftéje és mindenki más, aki csak egy fillért is beruházott az anyagvásárlásokba. Egyedül már csak Rizlingné, született Csabagyöngye Kadarka néni kifogásolta, hogy még az öt emelet is sok, mert eltakarja előle a Makk Alsó nevű kocsmára való rálátást és így nem tudja a szobaablakból kontrollálni, hogy Jánosát mikor eszi be a fene abba a lebuja.

Aztán - mint hab a tortára - jött a minisztériumi kegyelemdöfés. Helyesbítés jött elírás okán, s ebben tudatták a Testülettel, a beruházás kiemelt voltát úgy kell érteni, hogy *kiemelték* a beruházások közül! Ekkor esett le kétszintesre a toronyház, 120-ra a kivitelezésben reménykedők vérnyomása és esett hosszú kómába a település lakossága.

Mindössze egyetlen szomorvári állampógár (errefelé ezt így mondják) volt az, aki nyugodtan élte tovább az életét, s ez a

szerencsés nem volt más, mint Egon a fal, akinek füle van. Ő maradt a pinceborozóban, hisz fotofóbiája, valamint elmeszesedett hátsófali tériszonya miatt amúgy sem látogathatta volna a toronyházat!

Ötödik, azaz No5 rémálom

(melyben kiderül, hogy hogyan lehetne Szomorváron fürdőkulturát teremteni és kiderül az is, hogy miért lett a várva várt víz rögvest gyógyvíz?)

M. Ottó: Nagyot fejlődött a civilizáció. Régebben a vízzel tisztítottak, ma már a vizet is tisztítani kell.

- Aki ismeri Szomorvár geológiai és főleg tektonikus adottságait – folytatta újabb sztoriját Bódog –, az valószínűleg feltételezi, hogy a település mindenkori vezető rétege (lásd: sámánok, törzsfők, vének tanácsa, majd modernebb időkben a községi, nagyközségi, városi tanács, később a lényegében ugyanaz, de divatosabb hangzású önkormányzat) azon fáradozott, hogy hogyan lehetne ezt a meglehetősen kopár települést felvirágoztatni.

Már a korai ősök is meglepődtek, amikor gyökeret vertek ezen a tájon. Ugyanis földbe gyökerezett a lábuk, amikor kiderült, hogy a korábban ide telepített római légiók nemcsak úgy szárazon, a levegőben lógatták a lábukat, hanem fürdőtették is azokat, régi ősmagyarul mondva: feredőket is építettek, mintegy felve az itteni ingatlanárakat eme magasabb komfortfokozattal. Két dolgot viszont nem értettek a szomorvári alapító atyák. Az egyik az volt, hogy ezek a rómaiak honnan jutottak itt vízhez, a másik dolog pedig az, hogy ha itt nem volt, akkor honnan hozták?

Aztán viszonylag hamar véget ért a dilemma, hiszen egyetlen épület sem maradt fenn teljes épségében, s az ősszomorváriak nem találtak mást, csupán a római kori házak alapjait és azokat sem a felszínen, hanem ásatásokból kifolyólag a mélyebb talajrétegekben. Ebből aztán az fakadt (víz

természetesen nem!), hogy – mivel akkor még Guttenberg nem találta fel a színes ofszet nyomtatást, s lévén, hogy a nyugat-európai relációban csupán a Frank és nem a Maxwell sajtóbirodalom létezett –, írásos utalások nem voltak találhatóak a római kori település földdel való egyenlővé tételének illetve vízhatlanításának sem az okára, sem a módjára. A tudomány is abban maradt, hogy víz volt, most nincs, s ahogy azt annak idején Attila hun vezér legidősebb háziiorvosa dr. Emeritus Prosz tata deklaráta: Ezzel együtt kell élni. Persze írásban ez sem maradt fenn, hiszen akkoriban még az információáramlás csupán szájhagyományilag terjedt, hasonlóképpen mint a tífusz, vagy a kolera (bár ezen járványok közel nem voltak olyan tömegpusztító hatással, mint az őket a modern időkben felváltó bulvársajtó).

A szájhagyományról olvasó siket barátokból álló szerzetesrend tagjai - az írott információk hiányában - egymás elmondásaiból arra következtettek, hogy esetleg a barbárok (akkoriban így nevezték a korai huligánokat) dúlása, vagy a római szenátus panelprogramja okozhatta a település vesztét. Harmadik lehetőség azért sem mutatkozott a pusztulásra, mert akkor még nem volt felfedezve Amerika, s mivel ezen a tájon nem Szaddam Husszein volt a főnök, nem itt söpört végig a Sivatagi Vihar hadművelet... Habár, a pusztítás nagyságát látva egyes korai hadászati szakértők (Augustus Octavianus, Nagy Sándor, Bonaparte Napóleon), azért ennek lehetőségét sem zárták ki teljesen.

Több az annál, hogy Szomorváron évszázadok óta elementáris erővel terjedt nemzedékről nemzedékre az az olthatatlan vágy, hogy valami olyan vizet találjanak, amire fürdőt, pláne gyógyfürdőt lehetne bazírozni. Egyik kutat a másik után ásták, fúrták (mikor milyen volt a műszaki fejlettség színvonala), de soha nem találtak olyan vizet, melyre vagy összetétele, vagy mennyisége miatt akár csak egy hétköznapi külterületi kacsászattót is gazdaságosan lehetett volna

létesíteni. Újabb időkben már kénytelenek voltak a hagyományos próbafúrásokkal is felhagyni, nem csupán azért, mert homokon és őstengeri üledékeken kívül más egyebet nem tudtak a felszínre hozni, hanem azért, mert a legutóbbi kutatófúrásból komoly nemzetközi perpatvar kerekedett a szomorvári tanács és a Varsói Szerződés vezető hatalma, az akkor még javában regnáló Szovjetunió között.

Odáig fajult a megbonthatatlan béketábori barátság, hogy az éppen esedékes szovjet főtitkár már táviratilag sem küldte nemzetközi hírűvé vált lúdtalpbetétig ható talpaspuszióját az akkoriban regnáló honi elsőtitkárnak, annak meg főleg ki lett zárva a legkisebb esélye is, hogy személyesen tapassza internacionális ajkait annak etetőjére. Az eset kiderültének első óráiban még azzal is lehetett számolni, hogy a korábbi gyakorlatnak megfelelően a többi szövetséges egyesített hadereje lerohanja Szomorvár bel-, illetve külterületét és agglomerációját is további ideiglenes ideig megszállja, de erre nem került sor, mert közben repedések támadtak a Birodalmon és sürgősen cinezni – pontosabban mondva: Jelcinezni – kellett az összetartó erőviszonyokat.

Történt ugyanis, hogy az egyik kutatómérnök – akit az akkori hatalom végzetesen hibás meggondolatlanságból a nyugati imperialista-kapitalista viszonyok közé küldött egyetemre –, úgy gondolta, hogy ha már ott megtanulta, akkor itthon is kipróbálja azt a bizonyos ferdefúrásos technológiát, amit olyan tengeralatti kutatáshoz használnak, ahol nem érné meg a nyílt vízre a méregdrága fúrótornyokat megépíteni és kiúsztatni. Ez úgy megy, hogy ledekkol a kutatócsoport a simogató fövényen, uszkve harminc szögfok rézsúvel csigatempóban elindítják a fúrófejet, majd az így nyert – várhatóan – tetemes szabadidejüket pedig a baywatch-i vízi mentő cicuskák mindenképpen kellemesnek ígérkező társaságában mulatják.

Okoska ebben az esetben duplán tévedett. Először is Szomorvár kétezer kilométeres körzetében nem lehetett találni még csak alsószörcsögít sem, nemhogy baywatch-i vízi mentő cicuskákat, és a harminc szögfok helyett is negyvenötre kellett volna állítani a fúrófejet és akkor nem bikázták volna telibe a húsz kilométerre levő szennyespendelyesi szovjet katonai repülőtér földalatti kerozinttartályát.

A ferdén fúrás máshol bevált gyakorlata itt azonban kétszeresen is nem várt eredményt hozott. Egyszer azt, hogy nem találtak gyógyvizet, másszor azt, hogy az ott parkoló nehézbombázók két hétig a földön ragadtak, s nemhogy bombázni nem indulhattak a nem interszocialista célpontok ellen, hanem még annyi kerozinjuk sem maradt, amennyi a repülőtér parancsnokának az öngyújtójába elég lett volna.

Kutatás felfüggesztve, mérnök elvtárs fegyintézeti konyhamunkára lefokozva és mellékbüntetésként húsz évre mindenfajta fúróeszköz – beleértve ebbe még a kádárok kézifurdancsát is – használatától eltiltva.

Ekkora trauma után mit lehetett tenni? Belenyugodni, hogy Szomorváron soha nem kerülhet fel egyetlen hotelre sem az a hön áhított felirat, hogy: Hotel Wellness & Spa? Azt azért már nem! Még hogy a szomorvári lakosokat valami eltántoríthatná ettől az évszázadok alatt minden újszülöttbe belevésődött rögeszmétől? No, nem! Azt már nem, sőt végképp nem!

De hát víz továbbra sem került elő, hiába nőtt a dac és fokozódott a csillagos évig az egyre vehemensebb igény. Egyszer aztán történt valami. Valami olyan dolog, amire egyetlen szomorvári állampógár még legszebb lázalmában sem gondolt: levél jött egy, a Kis-Szunda szigeteki (senki által nem) választott bíróságtól, telekkönyvi módosítás elrendeléséről. A jogerős határozat kimondta, hogy a várossal határos, és Aba Sámuel királyunk óta perelt futóhomok tulajdonlasi vitájára pont került, ugyanis napjainkra örökös nélkül kihalt az az avar család, amely ezt a területet még „szépemlékű” Néró császártól

kapta ajándékba. A bíróság döntése szerint a tulajdonjog a per kezdete óta megszakítás nélkül fennálló Magyarországot, azon belül a perelt területtel határos birtokost illeti meg. Mivel ez a futóhomokos terület vitatott tulajdonú volt, ezen soha nem ejthetett a település egyetlen kapavágást se, így itt sem régészeti leletek, sem földgáz, vagy víz után sem kutathattak. Na, majd talán az elkövetkezendő időkben.

Ha adnak, vedd el, ha ütnek, szaladj el, tartja a régi közigazgatási szokásrend, így hát a Testület köszönte szépen és már másnapra tömegsporttal összekötött városnapot hirdetett, birtokba veendő azt a tízholdnyi futóhomokot, ami váratlanul az ölükbe, akarom mondani, a büdzséjükbe pottyant.

Volt is nagy tolongás, messzi földről érkeztek sátorozó vásárosok tucatjai, jöttek a szotyola-árusok, pecsenye- és hurkasütők hada lepte el a környéket. Érkeztek névtelennél névtelenebb hírességbe burkolózó jazz, meg heavy metal zenekarok, jöttek a celebek, miként a vándorsáskák véget nem érő hada, és a közeli kiserdő mélyén lelkes „civilék” verték fel a túcseré sátrukat. Készült a vattacukor, fogyott a kürtös- és a mézeskalács, és osztatlan sikere volt még a tavalyról megmaradt főtt kukoricának is.

Az események azonban az amatőr atlétikai versenyen értek a csúcspontra, mégpedig amikor a kalapácsvetés döntőjére került sor. Utolsónak a Hivatal Költségvetés-tervezési osztályvezetője lépett a dobókörbe, mint nagy esélyes, ugyanis ha tervezni kell, nála senki sem tudja jobban elvetni a súlykot. Az osztvez most sem keltett csalódást, akkora svunggal indította légi útjára a sportszert, hogy az világrekordnak beillő távolságra, szinte rakétaként csapódott a futóhomokba.

És ekkor megtörtént a csoda! ...És nem is akármilyen csoda, hanem maga a nagybetűs CSODA! A becsapódás helyén abban a pillanatban hatalmas vízsugár lövellt a magasba és akkora áradatban ömlött az évezredek óta szomjazó földre, hogy az félóra múlva már elnyelni sem volt azt képes. A helyszínen

ügyeletes katasztrófavédők – ott voltak ők is persze, mert egy városnapon minden előfordulhat – azonnal riasztották a központjukat, s két órán belül már fel is szerelték a kitörés gátlót. Az óriási ováció után a város apraja-nagyja ruháját nem kímélve önfeledten rohant a meglehetősen nagyra nőtt tóba, és éjfélig tartó lelkes lubickolással ünnepelték, hogy megtört az évezredes átok, mégis fürdőváros lesz Szomorvár!

Másnap aztán kiderült, hogy a feltört víz nem holmi snassz talajvíz, nem is ártézi, nem is termál, hanem egyenesen gyógyvíz! No de, hogy derült ez ki ilyen hamar, egyik napról a másikra, a szokványos évekig tartó laboratóriumi vizsgálatok nélkül? A dolog pofonegyszerű: akik tegnap megfürödtek benne, azokat másnap reggel már gyógyítani kellett!

Hatodik, azaz No6 rémálom

(melyben kiderül annak a régi bölcsességnek a máig fennálló igazsága, hogy „aki nem tud arabusul, ne beszéljen ángliusul!)

M. Ottó: A szó elszáll, az írás megmarad... Legtöbbször, mint terhelő bizonyíték.

Bódog nagyot kortyolt a számára kikért Vodka Gorbacsovból, majd lelkesen folytatta:

- Van itt Szomorváron egy, a még a rendszeres áramkimaradások miatt a történészek által „sötét” középkornak aposztrofált időkben épült vendégfogadó, amely - még mielőtt a város legelső háza felépült volna -, már a főtéren állt, és már akkor jóval föléje magasodott a későbbi Szakszervezeti Székháznak is. Ez a fogadó akkoriban a Kösücsi nevet kapta, ugyanis honfoglaló magyarjaink így nevezték azt a párlatot, amit az erjesztett lótejből; a kumiszból pároltak le kisüsti, - az ő szóhasználatuk szerint: kösüsti eljárással.

A viharos századok alatt sok minden változott Szomorváron, olykor a besenyők, olykor a tatárok, ilykor (mármint jelenkortájt) leginkább az ilyen-olyan (megamolyan) érdekvédők tarolták le. A sok múltbéli csapás aztán magával hozta, hogy a város közigazgatásilag járásokra osztódott, s lett így Szomorváron Tatár-járas, meg Busó-járas, s amikor később a szovjetek is hazamentek, akkor meg a Búcsú-járas. Viszont volt egy olyan járas is, ami mindig túlélte az előzőeket, ami átvészelt mindenféle megszálló hatalmat, s közben népszerűségéből semmit sem veszítve minden generáció, minden náció számára azonos volt, ez a járas pedig nem volt más, mint a Kocsmába-járas.

Ez volt az a főbenjáró ok, ami miatt a mai napig fennmaradt a Kösücsi. Mert ugye volt, aki az erdőbe ment fáért, más a mezőre szénáért, megint mások a patakpartra vízért, viszont bárhova is ment bárki, piálni mindenki a Kösücsibe ment.

Későbbi korokban, amikor költőinkben, íróinkban olthatatlan lánggal lobogni kezdett a nyelvújítás gondolata, a kösücsit kisüstire újmagyarították. A dolog akkoriban teljesen szokványos volt, minden addig használt magyar szót újragombolni, az idegen szavakat átmagyarosítani akartak, közben egymást sem kímélték. Például, amikor az egyik kevésbé nagy kaliberű nyelvújító valahonnan kapott egy üveg Johnny Walker címkéjű itókát, és fel akarta venni emiatt a „Sétáló Jani” álnevet, kollégái azonnal magyarosították őt Ballagi Mórra.

Ez volt a régmúlt. Aztán a későbbi modernebb idők hozták az újabb átkos divatokat, ekkor lett a mozgóképszínházból „mozi”, a magánszektorból „maszek”, és a kékcédulás néphatalom beköszöntével a paraszti gazdálkodás minden csínját-bínját ismerő földművelőből „büdös kulák”. Amint látható, a nyelvújítás folyamata megállíthatatlanná vált, a mai napig is tart és ez sokak szerint tökéletesen jó, azaz a legújabb szóhasználat szerint: „tökjó”.

No, és a fogadó- mármint a Kösücsi – is magasabb szintre lépett, s bár semmi nem változott sem rajta, sem benne, egyszer csak hipp-hopp, láss csodát! Megkapta az előkelő Hotel & Restaurant rangot.

Nosza! Ha már ugye megvan egy magasabb titulus, akkor ahhoz aztán igazodni kell, és olyan egyedi nevet szükséges választani, ami egyrészt büszkeséggel tölti el nem csupán a helyi italbarátok társadalmát, hanem ínycsiklandozóan becsalogató úgy a városba látogató honi bortúrázókat, mint a messzi külhonokból érkező másnyelvű piások számára is. No meg, ha már Hotel is egyben a műintézet, akkor azt is komolyan kell venni, hogy a vendégéjszakák is jó nagy hasznot

hozhatnak a város kasszájába, ehhez meg tényleg olyasvalami név kell, ami világviszonylatban is felkelti a figyelmet a jó öreg hajdani csehó iránt!

Meg is alakult rögvest a szomorvári Hotel Névadó Bizottság, s miután felépült az elhelyezésükre hivatott középkori stílusú udvarház, és elkészült a bejárat felett a Ház funkcióját messze földön hirdető zománctábla, és megérkeztek a tárgyaló-, ülő- valamint fekvőbútorok, a kiválasztott szomorvári pógárok azonnal birtokba vették a terepet, és megkezdődött a tépelődéssel egybekötött fejtörés, azaz beindult a névadási agyalás.

No de lássuk, kikből is állt az erre a nem éppen semmi feladatra létrehozott testület! Nem akárcik lettek a tagjai, hanem városszerte közismert koponyák, vagy, ahogy ezt errefelé mondják: magasan képzett entellektüelek.

Kezdjük mindjárt akkor a fejnél, a mindennel, illetve mindenkivel számolni képes hajdani pedagógussal, Algebra Gedeonnal. Róla tudni kell, hogy büszke tulajdonosa a Makarenko-rend csillagokkal ékesített és aranykoszorúval súlyosbított nagykeresztjének, s annak idején magas pártállami kitüntetéssel végzett, mint képesítés nélküli pedagógus. A szomorvári oktatásnak azóta is ő az egyik oszlopa, jelenleg alapítványi gimnáziumi igazgató és járulékos magántanár.

Hogy a névadás során a történelmi szálak se kuszálódjanak, delegálva lett továbbá Kis Pipin, a jelenleg még csupán a tervezés versenytárgyalási folyamatát élő leendő szomorvári egyetem levelezőn sem diplomázott történelem professzora. Nevezett tanár úrról mindenképp tudni kell, hogy nevét nem a Karoling-házból származó III. (Kis) Pipin frank királyról kapta, ugyanis eredeti nevén őt amúgy Nagykakas Kázmérnak keresztelték. A Kis Pipin az ő esetében csupán ragadványnév, amit azután kapott a még csak virtuálisan létező hallgatóságától, miután a dékán a legutóbbi gólyatáborban rajtakapta őt egy kis pipin!

Továbbá – elkerülendő hogy a „népfelség” elve csorbát szenvedjen – e két nagy koponya mellé természetesen a lakosság köréből is illett akkreditálni legalább három főt, lehetőleg olyanokat, akik hasznos tanácsokat tudnak adni a két agytrösztnek, ha azok netalán elakadnának valami – a köznépi tudatban amúgy fellelhető – fontos részletkérdésben. Így került aztán bizottsági póttagként a testületbe özvegy Kocsis Irma, mint minden borok koronázatlan szakértője, mellé Spíler-Stüsü Zsuga törzsvendégileg bútordarabnak számító hamiskártyás a Szürkebarátból, valamint Lada Gáspár nyugalmazott megyei tanácsi parádés sofőr, mint a mára már történelmivé távolodott elvtárskorszakbeli „pizsamás-járatok” ma is élő néma krónikása.

Hogy a lényegre térjünk, az ötfős grémium pillanatig sem töltötte feleslegesen sem az időt, sem a közben igen gyakran üressé fajult talpas poharakat, hanem úgy szórták az ötleteket, mint a magára hagyott karácsonyfán a csillagszórók a szikrákat a Sáros-dűlői tanyavilág felperzselődése előtti pillanatokban.

– Amondó vagyok – vette magához a szót (és a bikavérrel töltött vizeskannát) Algebra Gedeon –, hogy igazítsuk ezt a megbicsaklott ősi elnevezést maira, legyen az új név simán csak annyi, hogy Kisöcsi.

– Nem jó – dörmögte borízú baritonján Kocsis Irma. – Egy ilyen szép nagy szálló ezzel a névvel olyan lenne, mintha a János vitézben a költő a mesebeli óriást a hét törpe valamelyikéről – mondjuk Hapciról – nevezte volna el.

– Jól beszél az asszonyság – szötte tovább a gondolatmenetet Spíler-Stüsü, miközben kiszáradt torkától vezérelve epekedve nézte az Algebra által privatizált kannát. – Olyan név kell, ami nagy és ütős, ami elementáris, mint a kártyában az ász. Javasolnám új névnek a Makk Királyt!

– Maga most sem tagadja meg magát Stüsü! – szólt feddően a kártyaszonglörködést köztörvényesen úzó ötletgazdához

Nagykakas, a campus-szerte már csak Kis Pipinként aposztrofált liliomtipró. – Már észre sem veszi, hogy az előbb ászot hívott, most meg királyt rak rá?

– Kerüljük a személyeskedést uraim – szólalt meg a hajdanvolt megyetanácsi parádéskocsis –, és merítsünk inkább a dicső múltból valami patinás elnevezést. Mondjuk olyant, hogy Barátság, vagy ahogy azt az iskolában tanultuk: Drúzsba. Ezt még a régi Béketábor népei is megértik a mai napig, olyan erősek voltak a baráti szálak. Mert volt ugye annak idején Szomorvárnak szovjet testvérvárosa is, ha jól emlékszem úgy hívták, hogy Szamovár!

– Béketábor! – sikoltott fel Kocsis Irma, akibe mint az infúziós tű, úgy nyilallt bele régi KISZ-es múltja valamennyi, már-már elfeledni hitt emléke, a szovjet komszomolkákkal Szocsiban töltött nyaralás, majd a kommunista szombatokénti szüret (nem beszélve a szüret utáni küret nevű kizeses mellékhatásokról!).

Miután a társak magukhoz tértek az Irma néne okozta velőtrázó sokkból, folytatta:

– Hászen (errefelé így mondják azt, hogy hiszen) akkor helyben vagyunk! Megvan, hogy milyen nyelvű legyen az az internacionális cégtábla! Annak bizony ángliusnak kell lennie, ha már egyszer lecseréltük a Szovjetuniót az európai unnijóra, vagy mifenére!

– Te csak hallgass asszonyság; figyelmeztetett Lada Gáspár a hajdani „pizsamás járatok” örök titoktartója. – Addig unnijózol, míg valaki jól orrba ver!

– Mit mondott? – riadt fel a közben elszunyókált Spíler-Stüsü – Orwell? Édesapám, te szeget ütöttél a fejembe! Hát persze, hogy Orwell! Ekkora állatfarm lennénk, hogy egyikünknek sem jutott eszébe már első bemondásra a Nagy Testvér! Nem Kösücsi, nem Kisöcsi, hanem a Nagy Testvér! Mégpedig ángliusul!

Ekkor hatalmas koppanás repesztette meg a padlót, ugyanis most esett le a többiekénél a „húszfilléres”.

- Jó, jó! - hasított a levegőbe Algebra Gedeon átszellemült orgánuma, s már lelki szemeivel látni vélte, ahogy átveszi főgebrái kinevezését a pógármestertől (úgy ejtik, ahogy mondják). Rögvest magához is ragadta a diskurzus fonalát (no meg az időközben szinte már elválaszthatatlan élettársává lett bikavéres vizeskannát). - No, de ki van itt olyan a városban, aki ángliusul is ért, meg még fösteni is tud?

Jó kérdés, fogas kérdés... Töprengett, törte a fejét a nagytiszteletű bölcsek csapata, s mivel az agyokban még nem tűnt fel a fény a jobb sorsra teremtett idegrostok végén, lassan a csendes vakarózás állapotába látszott süllyedni az ötletelés. Ekkor azonban Spíler-Stüsü Zsuga kapott egy nyilallást a bal agyféltekéje legritkábban használt lebenyébe, minek következtében úgy érezte, hogy ötlettolulásának katasztrofális eredményét mégis csak meg kellene osztani e jobb sorsra érdemes konglomerátummal.

- Jut eszembe, hogy a múltkoriban (két gyomormosás között) a drogambulancián megismerkedtem egy zilált hajú pasassal, valami Pemzly-Color Ákos nevezetű eszelős tekintetű autodidakta kelme- és szobafestővel, a Munkácsy- és egyéb képzőművészeti díjak örökös várományosával. Azt mondta a művész úr, hogy ő már festett cégtáblát is és már Londonban is volt egy kiállítása valamilyen TATA, vagy TATE nevezetű galeriben.

- Az nem galeri, maga féleszű - igazította helyre Zsugát Nagykakas (alias Kis Pipin) - az egy Galéria és se nem tata, se nem tate, hanem TETU.

- Remek! - összegezte a hajdanvolt megyetanácsi parádéskocsis - Akkor meg is van a megoldás, keressük meg ezt az ecsetes, vagy meszelős, vagy miféle pasast, és bízzuk rá megpingálni a cégtáblát.

A javaslatra ellenvetés nem érkezett, s mivel Zsuga már késésben volt a kártyaasztaltól és Algebra Gedeon mellett is rég kiszáradt a bikavér a vizeskannából, összecihelődött az alkalmi gittegylet és ment mindenki a saját feje után szerte a városban.

...Itt azért meg kell állnunk egy szóra! Az igaz, hogy Pemzly járt Londonban, az is igaz, hogy képeiből is vitt magával, ott viszont történt egy kis bibi a dologban. Ezt művészi körökben úgy nevezik, hogy blamázs, műértők között, hogy malőr, a szomorvári ingyen konyha kuktájának szavajárásával pedig úgy, hogy rántothús-szindróma, azaz totál leégés. Az történt ugyanis, hogy az egyszemélyes nemzetközi zsűri döntése alapján nem a képeit állították ki a Galériában, hanem őt magát a kiállításra érdemesek sorából.

- Na, bumm és akkor mi van?! - tehetné fel a kérdést az egyszeri szomorvári honpógár (errefelé ezt még mindig így mondják) -, a Bice-Bóca SC Kondi 007 számú középhátvédjét minden meccsen kiállítják, mégsem szólja meg a világ soha! Ugyanis ő is egy művész a maga műfajában! Csodálatosak a bodicsekjei, szebben vágja fel a tizenhatoson az ellenfél centerét, mint Böllér Ödön bácsi (a sarki hentes) a kéthónapos parizert és olyan alkarosokat tud ütni a mellette elfutni igyekvő középpályásnak, hogy arra Muhammad Ali (a „nagyuszájú”) még fénykorában sem lett volna képes.

Ilyenkor mindig sikongva ujjong és lelkesen tapsol a stadiont zsúfolásig - és munkakörileg kötelező jelleggel - megtöltő két sportkörü alkalmazott, nevezetesen Nyomás-Főcső Géza bácsi és az ő másod unokatestvérének elsőszülött fogadott fia, Sur Mózes. Előbbi nyugalmazott tűzoltó arról gondoskodik, hogy a stadion vészvilágítására (szolgáltató általi áramkimaradás fennforgása esetére) rendszeresített húsz darab viharlámpában mindig legyen elegendő petróleum és kanóc, a fogadott elsőszülött pedig a nagy nyári kánikulában arra ügyel, hogy a pályalocsoló berendezését kapcsolják be és ne a hóágyúkat.

Egy szónak is száz a vége, úgy látszik jól döntött a testület, városszerte mindenkinek tetszett a Nagy Testvér elnevezés. Pemzly-Color azonnal belevetette magát az előkészületekbe, s kacetjai között végzett szívós kutatásának eredményeként röpké két hét alatt talált is egy címfestésre úgy-ahogy alkalmas ecsetet. No és az sem semmi, hogy már az első üveg szatmári szilvával együtt megérkezett úgyszintén az Ihlet is! Minden együtt lévén az alkotáshoz, a művész úr szinte brillírozott! A sok szájtáti járókelő szinte sikongott a gyönyörtől, Pemzly egyik-másik ecsetkanyarintásán, a hosszanti függőlegesek kiváltotta tömeggyönyörről nem is beszélve.

Minekutána röpké két hét leteltével megszáradt és felkerült a homlokzatra a cégtábla, majd minekutána feltakarították a Pemzly által festés közben lecsurgatott több hektónyi alvázvédőt és nitrózmáncot, Pálinkássy-Borosch is megérkezett, hogy elmondja éppen aktuális avató beszédét.

A szeánsz végén mindenki hazatartván széjjelszéledt, s nem maradt más a Hotelben, mint a vendégekre váró portás és az igazgató. Szerencsére a média – természetesen a helybéli Pávakör pletykában is kimagaslót nyújtó tagjaitól kapott értesülésekre alapozva –, már idejekorán szélnek eresztette a hírt Szomorvár új nevezetességéről. Jöttek is a kíváncsi külföldiek, felnéztek a portál fölötti cégtáblára („kopirájt” Pemzly-Color) ...és ha hiszik, ha nem, egymás kezéből szedve ki a kilincset, nyálcsorgatva tódultak be az előcsarnokba!

Az igazgató ragyogott a boldogságtól, a recepciós hölgyek nem győzték Ovenallos fogait mosolyra villantani. Aztán történt valami, amitől ledöbbsent a teljes személyzet!

A vendégek ugyanis nem a szobaárák, nem az éttermi kínálat és nem is az italválaszték felől kezdtek érdeklődni, hanem olyan idegen szavakat ismételtettek – és azokat is egyre ingerültebb hangon, hogy: Miss, meg Lady, Baby, Girl meg Damen és még olyan is volt, aki valami Zsenyka felől érdeklődött. Mivel a személyzet csak állt, mint a borjú az

újkapu előtt, az igazgatót egy angol turistacsoport egyenesen kicibálta a bejárat elé, s előbb a táblát mutogatták, s majd mivel a diri csak hápogott, öklüket rázva (és anyanyelvükön szitkozódva) távoztak az utolsó szálig.

- Nem értem, nem értem - motyogta az időközben londonerré visszaminősített igazgató -, olyan jól kezdődött minden, a Nagy Testvér is angolul van kiírva, hát mi lehet itt a baj? Mi lehet itt a baj? - kérdezte most már kétségbeesetten beleüvöltve az éjszakába.

- Majd én megmondom apuskám, szólalt meg mögötte Toplák Nomád, a város kitüntetett figyelemmel kísért hajléktalanja. - Az itt a baj, hogy a füstötök még nem aludt a londoni csövesek között és nem is tud ángliusul. Ezek itt a nők után érdeklődtek, mert a piktor elírta a cégért!

- Hogyhogy elírta? - esett újabb kétségbe immár a teljes személyzet.

- Úgy, hogy a Nagy Testvér az angolul úgy íródik, hogy „Big Brother”! A Pemzly meg azt írta, hogy „Big Brothel”! És a kettő nem ugyanaz! Mert a Brother „R”-rel a végén az angolul a testvér, de a Brothel „L”-lel a Kupleráj!

Hetedik, azaz No7. rémálom

(melyben kiderül, hogy a hirtelen sokk ellenére miért is lehet végül az állami forrásokból és az uniós fejlesztési pénzekből koedukált börtön Szomorváron)

M. Ottó: A liberális felfogás és a tektonikus mozgások abban azonosak, hogy az alapokat rengetik meg.

Mivel az utóbbi időkben igen agresszívekké váltak a honi „lerakatokkal” is rendelkező – s leginkább a bűnözői jogokat védelmező – „független” érdekvédők, így hát ki mit vállal alapon országos pályázat lett kiírva az önkormányzatoknak úgynevezett humán börtönök létrehozására, kialakítására. Éppen a nyári búzatarlók és a nemzetközi kupaporondon szereplő magyar labdarúgó csapatok leégési szezonját élte az ország, ilyen körülmények közepette nem csoda, hogy futótűzként terjedt a hír, miszerint: amely település börtönt épít, vagy korszerűsít annak sok-sok állami és uniós suska üti majd a markát.

Mivel korábban Szomorvár oltári, marha, baromi (nem kívánt jelző törlendő) nagyot bukott a kétemeletesre megvalósított húszemeletes toronyházon, a befürdött vállalkozások éhes hiénák módjára estek neki a lehetőségnek, s természetes velejáróként egymás torkának is. Egyedül a tervezők koppantak, mint Arany Jánosnál az éji bogár, ugyanis az uniós apparátcsikok a világméretű érdekvédelmi lobbizás kezébe adták annak jogát, hogy azok határozzák meg minden tagországra kötelezően a börtönök beosztását, a közös helyiségek, (társalgók, kártya- és szivarszobák, lobby bárók és a kollektív életérzéshez elengedhetetlen egyéb terek) kialakítását, továbbá az ezek, illetve a fogvatartottak számára építendő apartmanok méretét és lakberendezési feltételeit is.

Sőt! A „független” jogvédők még azt is ki tudták lobbizni, hogy ne lehessen semmiféle faji, etnikai, s leginkább nemi megkülönböztetést, kvázi elszeparáltságot elkövetni, hanem csakis koedukált intézményeket legyen szabad építeni! Mert mára már – érveltek a számukra kézenfekvőnek vélt tényekkel – a társadalom legifjabb tagjai is közös bölcsődében szoknak bele az együttélésbe, ezt folytatják az óvodában, majd az iskolában, vegyesen buliznak a fesztiválokon, ugyancsak nemekre való tekintet nélkül részesülnek ápolásban a drogambulanciákon, hát már miért pont a liberális jólét tetőpontján kellene őket szétválasztani?

Mert ugye azzal mindenkinek tisztában kell lenni, hogy mekkora lelki trauma lenne szerencsétleneknek a nemileg elkülönítés, hiszen azt sem könnyű kiheverni szegénykének, hogy ez az egyáltalán nem toleráns társadalom sunyi módon, igazságszolgáltatásnak nevezett internáló szervezetén keresztül börtönökbe dugaszolja őket, miként hordóba a heringeket! Pfuj!

Állítólagos pletykák szerint legjobban a NAV-nál szívták a fogukat, mivel úgy vélték, hogy a „jogvédők” által meghatározott paradicsomi miliók oda fognak vezetni, hogy még az eddig soha adót nem csalt honpógárok (errefelé ezt így mondják) is inkább vállalják ezt a luxus börtönlétet, mintsem egy huncut krajcárt is fizessenek adó gyanánt. Már a főnökök szeme előtt is ott lebegett a választási lehetőség erre az esetre, mivel ilyen körülmények között félő, hogy nem jutalmat kapnak az adóbeszedés túlteljesítéséért, hanem koldusbotot, vagy koldustarisznyát az államkincstár várható orbitális méterű hiányáért.

A város vállalkozói rétege viszont – ellentétben a NAV-val – lubickolt a váratlanul felcsillant lehetőség okozta örömmámorban. Végre hasznosulni fognak a raktárakban felhalmozódott, már-már véglegesen kidobott pénznek számító készletek, s lehet, hogy elég sem lesz, ami van.

Vehemensebb vállalkozók már azért kezdték rágni a pógármester (errefelé ezt így mondják) fülét, hogy ugyan lobbizza már ki egy teherpályaudvar beruházását, mert mégis csak olcsóbb lenne vasúton szállítani az anyagokat, mint kamionokban elaprózva!

Amikor megérkezett a kötelezően - milliméterről milliméterre - betartandó kiviteli terv, az addig élet-halál urának számító szomorvári építésügyi vezetésén (arrafelé így nevezik a főépítési „show”-hivatalt), elrendelték a háromnapos nemzeti gyászt és félárbcra engedték Kerékkötő Áron építési engedélyekkel kapcsolatos lacafacákra szakosított ítéletvégrehajtási főelőadót. Kötelezték továbbá a gyengébb nemhez tartozó munkatársakat, hogy a különféle színpompában tündöklő - és munkától megviselt - műkörmeiket egyszín feketére cseréeljék, a külső szak(nem)értőket, hogy e-mailjeikre tűzzék ki a kék szalagot, valamint Sárhányó Guba nyugalmazott vályogvető szakreferenst, hogy a legközelebbi szökőnapra szervezze meg szolidaritásképpen a szomorvári hidroglobusz körüli félmaratoni futással egybekötött élőláncot.

A teljes bútorzat elkészítésére a hajdani „vöröshere” fedőnevű párttitkár bútorüzemével, a magasépítésre Cserepesshy-Téglás Hunor generálvállalkozóval kötöttek szerződést. A pénzfeldobásos rendszerben lezajlott versenytárgyaláson a nyílászáróknál a Tür und Fenster, a külső vakolásnál a Rainbow, míg a belső burkolatok elkészítésénél a Fuga és Tsemphe lett a befutó. A szakipari munkákat családi kisvállalkozások kapták, a víz-gáz szerelés a Klotyó és Propán, az elektromos hálózat kiépítése a Megráz-Frász Bt, a liftszerelés pedig a többszörösen lezuhant aranykalászos amatőr ejtőernyősök alkotta Lichthof és Pintze fedőnevű alkalmi kalákatársulás feladata lett.

Igaz, hogy a Soká Ákos téeszelnökké lett iskolai padtársa által káeftésítetten spontán privatizált (v.ö: lenyúlt)

Nagyvágóhíd nem része az építőiparnak, de a volt padtárs kijárta, hogy az élelmezésben az ő cége legyen a meghatározó; az úgymond: udvari szállító.

Bár a helyi építésügyi hatóság (v.ö: statárium, inkvizíció) nemzeti gyászba borult, azonban a szociális és munkaügyi terület lázas zsidobongásban volt, mert ugye egy börtön nem ér semmit, ha nincs feltöltve az elítéltek fogva tartására – bocsánat a jogvédőktől a helytelen kifejezésért – az elítéltek jólétének és komfortérzetének biztosítására szolgáló munkavállalói keret.

No, de kiből lehet itt Szomorváron börtönőr? Törte, törte a fejét a város vezérkara, s törné még ma is, ha időközben fel nem ébred a laposbukszai külterület éppen déli álmát alvó önkormányzati képviselője, a kerületében nagy tiszteletnek örvendő Hortyogi-Szunya bácsi. És ha már az őt rettentően zavaró síri csend kiverte az álmat a szeméből, rögtön mondott is egy okosat, méghozzá nem papírból, nem is sűgásra, hanem csak úgy ad hoc, saját kűtfőből:

- Írjunk ki egy országos toborzót büntetésüket letöltött betörők, besurranók, zsebtolvajok és mackósok részére, hiszen nagyapámtól tudom, hogy „Rablóból lesz a legjobb pandúr!”

Olyan viharos ováció fogadta e megmentő szavakat, hogy szegény javaslattevő szeméből nyolc napon túl gyógyulóan kiment az álom.

(Egyébként csak így zárójelben, a nyilvánosság és minden jóindulat kizárásával illik azért megjegyezni, hogy az öreg Hortyogi-Szunya népszerűségét nagyban beárnyékolta az az eset, amikor is örökös ellenlábasa – a baloldali tőzomszéd és autodidakta elhárító – azt kezdte terjeszteni róla, hogy az öreg nem más a tisztelt Közgyűlésben, mint egy beépített „alvó sejt”).

Bizony-bizony, mindenütt előfordulnak – és pont Szomorváron ne akadnának – ilyenek, akik képesek még a hosszú élet gyötrelmeit is emelt fővel viselő idősekre (egy

elmebajbéli amatőr nyelvújítók agyréme szerint mondvá: *szépkorúakra*) kígyót-békát kiabálni, gyanúsíthatni őket, ahelyett, hogy tisztelettel szólnának róluk.

Szokta is volt mondani széplelkű Mariska néni – azaz életfogytiglan Hortyogi-Szunyáné –, hogy olyanok piszkálják szegény élete párját, akik műveltségük tekintetében annyira vannak az öregtől, mint Pusztakanális Nyújkortól (errefelé ezt így írják). És egyébként is, hogy mernek a nípek (tudom, hogy már unalmas, de ezt is így mondják errefelé) egy olyan sok évtized alatt megöszült embert cikizni, aki más őslakos egyedektől eltérően nem csak a kocsmái szemesztereken, hanem a magyar és a világirodalom klasszikusain pallérozódott. Akinek kedvenc olvasnivalója Krúdy Gyula *Álmoskönyve*, akinek kedvenc színdarabja Shakespeare-től a *Szentivánéji álom*, és aki még arra a kisiskolás korában tanult József Attila versre is emlékszik, hogyasszonya: *„Aludj el szépen, kis Balázs!*

Az öreg kálváriája még csak elmenne valahogy, de hirtelen a városnak is kezdett kijutni a jóból. Merthogy időközben – miként derült égből két nagy pofon (errefelé magasabb kocsmái körökben ez jelenti a sistergős ménkűt) –, úgy esett a fellelkesült várományos kivitelezők és beszállítók nyakába az össznépi döbbenet. Híre ment ugyanis, hogy még meg sem jött az uniós suska, máris lenyúlták az egyik felét valamelyik szembeni (errefelé így mondják azt, hogy schengeni) határon. A másik felének a leendő sorsa már senkit nem érdekelt, mindenki tudja, hogy azt néphagyományilag saját berkeken belül fogják lesimítani, a *„Te kapsz annyit és visszaosztasz ennyit”* elnevezésű szociál-kapitalista kiszámoló szerint.

Mindezen történések közben a világban minden zavartalanul folyt tovább: Franciaországban a Szajna, Oroszországban a Volga, a nótában pedig *„a könnyem, mint a záporosó”*. És még messze nem látszott az alagút – akarom mondani: a fellebbezésekkel cizellált és többször ismételtető

közbeszerzési eljárás – vége (lásd: Petőfi Sándor: „*Rég veri már a magyart a teremő*”).

Egyszer aztán beütött a krach! Méghozzá nem is akármilyen, hanem a nagybetűs KRACH!

...Ugyanis: Amint lassan araszolva a bürokrácia (errefelé így mondják azt, hogy bürokrácia) tuskés-tövises mezejének útvesztőjében odáig jutottak, hogy már ki volt kalkulálva valamennyi építőanyag és szakipari kellék a betonacéltól a kecskeméti barackpálinkáig, valamint a börtönszemélyzet az olimpiai bajnok főszakácstól a szobaasszonyokon túl a tervezett kaszinószoba francia krupiéjáig, akkor beütött a mennykő. Kiderült, hogy az építési kivitelezők hiába keresik a tervrajzokon a cellák ablakaira a vasrácsokat, a cellaajtókra a kukucskálót, a folyosókat szakaszoló biztonsági rácsokat, nem is beszélve a börtönt körülvevő dupla kerítést NATO dróttal a tetején; ilyenek beépítése nem került előírásra!

Természetesen egy probléma még nem lenne probléma, viszont a leendő fogva tartási menedzser (divatjamúlt névén: börtönigazgató) agyát olyan nagy erejű övön aluli rúgás érte, amitől püspöklilára kékült a szürkeállománya. A korábban jobb rabokat látó hajdani főfoglár döbbenetesen vette tudomásul, hogy az előírt munkakörök közül teljesen hiányzik a börtönőri személyzet! Egy fia – (bocsánat, hisz koedukált intézetről van szó) –, sőt egy lánya foglári státusz sem szerepel az okiratban, s természetesen az a börtömmeg sincs meghatározva, amivel dotálni lehetne őket.

Most kezdett aztán össznépi vakarózásba a pánikrohammal összecsisztított képviselőtestület. Futótűzként vágatott a riadóláncon a vészjelzés, vol, akit a saját, vagy a más ágyából ugrasztott ki a rémület, de olyan is volt, aki már futás közben kellett, hogy bekapja az előbb rendelt felest, kockáztatva ezzel a félrenyelés valamennyi káros mellékhatását.

- Na, most aztán mi legyen, emberek -tette fel a kérdést a sokkból elsőként ocsúdó Pálinkássy-Borosch, miután sikerült levegőhöz jutnia. - Nincsenek rácsok, nincs kerítés, ráadásul még egy fia, illetve lánya börtönőrt sem lehet majd alkalmazni. Mivé lesz a város, ha ezek majd össze-vissza fognak itt mászkálni? Nem akarok pánikot kelteni, de ti is jól tudjátok, hogy az ördög nem alszik.

E szavak után szegény pógármester (errefelé ezt így mondják) és a teljes testület síri csendbe burkolózott, újfent csak felriasztva ezzel álmából Hortyogi-Szunya bácsit.

- Nem kell betenni fiúk- szólalt meg az öreg. - Bízzátok csak rám a dolgot és én garantálom, hogy egyetlen rab sem fog itt kolbászolni a városban sem este, sem nappal, sem éjszaka! Még halvány esélyük sem lesz arra, hogy a celláikból kitehessék a lábukat!

- Csak nem akarja leláncolni, vagy bebetonozni őket? - kérdezte a kíváncsiságtól furdalva a képviselőtestület egyik prominens hölgytagja, nevezett özvegy Szingli Borbála, szüzességét máig őrző, többszörösen elvált leányanya, a szomorvári Gyermektelen Nagycsaládosok Egyesületének örökös és tiszteletbeli elnöke.

- Eszemben sincs. Majd a saját módszeremet vetem be ellenük! Megtanítom őket non-stop aludni!

Nyolcadik, azaz No8. rémálom

(melyben kiderül, hogy mi és mégsem mi okozhatta özvegy Dr. Déenes Déenesné – született Serdült Matróna néni – elhúzódo gyógykezelését a ki- és átszervezésekkel tarkított egészségügyi alap(talan) ellátási folyamatban.)

M. Ottó: a legunalmasabb dolog a világon az egészség. Nem lehet vele mit kezdeni. Egy betegséggel annál inkább!

- Történt egyszer – sóhajt egy múltba merengően méreletes Bódog barátom, s miután elismerő cuppogással konstatálta a féldeci barackpálinka mélyreható zamatát, elővezette újabb történetét –, hogy Szomorvárra is betört a világot széltében-hosszában megrengető informatikai ősrobbanás forgószele. A még csak hagyján, hogy a város valamennyi iskolájában digitálisakra cserélték a korábban használt, és a szállongó krétapor okozta szilikózis veszélyét magában hordozó hagyományos iskolatáblákat. Az sem okozott nagy meglepetést, hogy az óvodákban a kisdedeket ellátták kakaó- és hasmenésbiztos számítógép billentyűzetekkel, csupán akkor kezdett érdeklődéssé fajulni a kíváncsiság, amikor a város egyetlen elit bölcsődéjének vezetője, özvegy dr. Déenes Déenesné – leánykori nevén Serdült Matróna – bejelentette digitalizálásra vonatkozó igényét. Egy meglehetősen álmosnak indult munkaebéden – mint derült égből övön aluli balhorog – azzal állt elő a csirkebecsinált és a tojásos lecsó között, hogy a gondozott kisdedek nappali éjjelijét (errefelé így mondják a bilit) is ki kellene cserélni valami távirányítós fedelű önjáró – és magát a „kuka-system” szerint ürítő – edényzetre.

A világért se gondolja senki, hogy a bölcsifőnököt megtámadta az annak idején a Vízi Polo (errefelé mindig is ezen a néven verték a lurkók fejébe a világfelfedező tengerész

Marco Polo nevét) által a tűzföldi rég kihalt indián törzsek közé Belső-Óceánia egyik lakatlan korallzátonyáról behurcolt Luece (ejtsd: lüke) vírust. Tudni kell a jelenleg legfiatalosabb hetvenes éveiben járó (és ezen kívül még mi minden másban is sántikáló!) örökifjúról, hogy világéletében mindig is fogékony volt a fejlődést magában rejtő megoldások befogadására, sőt képes volt azok elébe is menni. A sok okos entellektüel még nem is gyanította, hogy valaha is milyen találmánnyal fog majd előrukkolni, amikor Matróna mama már sejtette, sőt mi több, kiszagolta, hogy mi forog azokban a sokkerekes koponyákban.

Az éltes hölgy nem volt jövőlátó, nem is volt boszorkány, pláne nem ő volt a reinkarnálódott Merlin Camelotból, csak annyira kifinomult a szaglása a több évtizedes biliürítések során, hogy a legerősebb hátszélben is rekonstruálni tudta a tegnapelőtti bébimenűt.

No, és mivel ő volt az általa alapított – és széles nemzetközi fórumokon is el nem ismert – Dadaszövetség elnöke, nem csoda, hogy már hosszú éveken át ötletelt azon, hogyan lehetne beosztottait a munkájukat mintegy farmakológiai mellékhatásként kísérő orrnyálkahártya irritációtól mentesíteni.

Matróna néni – akit az éltesebb szomorvári honpógárok (errefelé ezt így mondják) serdülő korában Matricának becéztek – bizvást bízott abban, hogy ötlete ebben a nagyra duzzadt információs környezetben befogadásra képes agyakra fog találni. Annak idején ugyanis nem csak a jelenleg városi honatyaként fungáló Hortyogi-Szunya bácsit, hanem a város időközben felnőtté lett fiatalságának jó részét, köztük a programozókká, PC-speciálistákká, s javarészen hackerekké köztörvényesedett lurkókat is ő vezette – igaz, nem a nagybetűs ÉLET-be, hanem azokra a kisbetűs egyfűlű guggolós edénykékre, tájnyelvi nevükön: bilikre.

Időközben azonban gyorsan változott a világ, s mondani sem kell, nagyobb léptékre táltosodott a digitalizáció, szóba

sem jöhetett, hogy a roppant hatalmas szellemi potenciált „kisdolgokra” herdálják el.

Matrica anyó – ahogy a városlakók nagy része tisztelte –, azonban nem vesztette el hajdani lángelméjének mára hátramaradt hamvadó zsarátnokait. Dacolva önmaga sértett hiúságával, visszavonult félszoba garzonjának teafülkéjébe (v.ö: boszorkánykonyha), elhatározva, hogy ha már a digitális bilijét nem szabadalmaztatják, akkor kifejleszt helyette egy korszakalkotóan sokoldalú szájmaszkot. Nem is akármilyet, hanem olyat, amely akár harctéri körülmények között is képes levendulaillattá változtatni úgy a mustárgáz, mint az yperit, vagy akár a monszunális atlasz-hegységi tevefing szagát, sőt még az amik által Vietnamban használt napalmot sem engedi lángra lobbanni.

Egy szó, mint száz, mialatt Matrica anyó a kísérleteivel, addig a Katasztrófavédelem az általa heti rendszerességgel gerjesztett lakástüzek oltásával, a városi kórház pedig a füstmérgezéssel beszállított házbéliek csoportos ápolásával volt lekötve. Az éltes hölgy mindeközben az ő kötetlen fantáziájának sodró lendületével újabb és újabb megoldásokon próbálkozott. Jött is az eredmény, de mindössze csak annyi, amennyit a szerelem által hevített, de zöldhályogban – ahogy az 1234-ben boszorkányság okán elmáglyázott füvesasszony, a máig szépemlékű Beléndek Galóca néni mondotta volt: glaukómában – szenvedő sündisznó elért a súrolókefével folytatott családalapítási aktus során.

A szomorvári szürkeállományt felületesen, vagy még úgysem ismerők jobb, ha tudják, Matrica mama, soha nem volt eminens sem a kémiában, sem a matematikában, és biológiai ismeretei is csupán annyira terjedtek ki, hogy a tyúktojást valami háziszárnyas tojja, a sárgája van belül, a fehérje kívül, és elejteni nem szabad. Nem azért, mert összetörik, hanem azért, mert olyankor anyukája úgy vágta hátba a sütőlapáttal, hogy két hétre járógipszbe kellett rakni a hetes csigolyáját. Így aztán

nem kis meglepetés érte, amikor azt vette észre egy kánikulai június végi reggelen, hogy bár kísérletei során végig forró folyadékokkal és anyagokkal buzgólkodott, mégis mindkét kezén fagyásra utaló elváltozások keletkeztek.

Ennek fele sem tréfa, kapta is rögvést a mobilját, már csörgette is korábbi körzeti – újabb szójárással házi – orvosát, doktor Herpesz Tihamért. Félórai türelmes várakozás után élő lett a vonal, s Matrica mama fülébe egy általa eddig még nem ismert géphang búgta, hogy: Ön a doktor Herpesz Tihamér rendelőjét hívta, amennyiben...

Ezután még negyedórán át sorolta magyar, majd később angol-német-olasz-szerb-tibeti és pastu nyelven, hogy milyen egészségügyi probléma esetén milyen gombot nyomjon a készüléken, s ha netalán a kéményseprési díj távfűtéses lakásokra vonatkozó hatályos tarifája érdekelné, akkor milyen melléket tárcsázzon.

A valaha jobb napokat látott egykori amazon – mialatt a telefonálásból egy egész estét betöltő horrorfilmmel egyenértékű idegfrász lett – többször is örömmel konstataálta, hogy annak idején kedvenc fogtechnikusa mégis csak remek munkát végzett, hiszen fogsora szilárdan állta az órákon át tartó fogcsikorgatást, nem úgy, mint a Borovi Gyalu asztalosmester készítette üveges ruhásszekrény az időközben hozzávagdalt húsdarálót, öntöttvas serpenyőt, a kétszáz fokra felhevített szobagrillről nem is beszélve.

Másnap reggel aztán özvegy Dr. Déenes Déenesné a tornádósystem szerint – azaz: felkerekedve – nekivágott, hogy gyalogszerrel tegye meg az ismeretlen kór analizálására és a kiváltó okok meghatározására hivatott laboratóriumi beutalóért vezető rögös, ámbár cseppet sem zökkenőmentes utat. Mint tudják, a helyi közlekedés itt kissé komplikált, mivel itt hagyományilag nem kerületekre, hanem „járásokra” közigazgatásodik a város. Matrica mama így hát nem a tatár-, nem a busó-, sőt, nem is kocsmába járás felé indult, hanem az

orvoshoz járás felé vette az irányt. Amikor megtalálta a már-már műemlékké romosodott épületet, egy tábla tudatta vele, hogy a rendelő már nem itt, hanem a városhoz öt éve betagosított Sóhaj-dűlőben felépített Hörgő & Hepar Kft. nevű ligetben található.

Taxi rendel, hatezres fuvardíj ugrik, majd a dr. Herpesz praxisát időközben elprivatizáló doktornő közli, hogy ő ugyan megírja a laborvizsgálatra szóló beutalót, de azzal el kell mennie a közeli – a dűlő másik végében levő – ultramodern magánlaborba, ahol továbbra is ingyenes az ellátás, csak a vizsgálatokért kell fizetni.

Miután Matrica mama lábán már éppen lyukadni kezdett az egy hete vásárolt edzőcipő, éppen be is ért a carrarai márvánnyal ékesített szalonba, ahol a szivárványszínűre melírozott formaruhás popsilady közli, hogy ugyan itt végzik a vizsgálatokat, viszont ehhez időpontot kell kérni, mégpedig a Kft. Csórótelepi előjegyzési irodájában. Taxi újra, Matrica néni megint perkál ötezret a fuvarért, s kap időpontot szeptember 26-ra vérvételre, Karácsony első napjára beöntéses vastagbélvizsgálatra, és amíg a köztársasági elnök újévi köszöntőjét mondja, azalatt – természetesen grátisz – biztos, ami biztos alapon egy prosztataszűrést is beiktatnak nála a kórház évbúcsúztató bulijának mintegy fénypontjaként.

Addig viszont lassan, de telik az idő, Matrica mama kezei viszont egyre inkább szürkülnek és újabban a lábai is egyre kevésbé bírják még a közeli fűszereshez vezető utat is. Telefon újra műben, az Ortopédia (természetesen félórás géphang után) közli, hogy lábpanaszával keresse a Vádli & Bütyök Bt-t, a kezeivel pedig a fagyott végtagokra specializálódott alpinista team-et, a Gletscher & Jégcsap Zártkörű Részvétlen Társaságot; név szerint annak vezetőjét dr. Serpa Csomo-Lungma hegyi vezetőt.

A szívhez szóló telefonos bevezető gyászzene után dr. Requiem Emil segédápoló aspiráns szíves megértését kéri,

ugyanis doktor Serpa egyelőre nem rendel, arra belátható időn belül talán nem is kerül sor. Ennek az a sajnálatos oka, hogy jelenleg egy hetes késésben van az a repülőgép, amellyel a mentőkutyák érkeznek Svájcba, de amint megtalálják és élve előkerül a kéthete lezúdult hólavina alól, akkor a doki valószínűleg cirka egy-két éven belül már rendelni fog.

Viszont, amíg a kedves Matrica anyó várakozik, küldenek neki Alaszkából futárszolgálatral egy pár újrahasznosított grizzlybundás lúdtalpbetétet, a kánikulára való tekintettel pedig két darab ujjak nélküli kötött eszkimókesztyűt. Ha a szállítmány – mivel azt rendszerint Acapulcóból indítják – röpke egy-két hónap késéssel érkezne, a várakozási időt kitöltendő, forduljon bizalommal a Vádli & Bütyök Bt biztonsági főnökének nagynénikéjéhez, a foglalkozásától eltiltott, ezért évek óta teljes illegalitásban dolgozó pedikűröshöz, esetleges tyúkszemének eltávolítása végett.

Eközben cammog az idő, akár a kórházi tolószék, s mire lejön a vizsgálat napja, kiderül, hogy nem Matrica mama munkában megőszült kezeit fogják vizsgálni, hanem annak a kátyvasznak az összetételét, amit a szupermaszkhoz használt. Így spuri haza az évszázados titkot rejtő ibrikért és irány a hajdanvolt alkimista sufnyiból kikupált Firnájsz és Ebonit Művek, ahol majd Czhinóber Okker minősített festék- és bajkeverő almunkatárs fogja sürgősséggel – húsvét negyedik napjára – ütemezni a vizsgálatot.

Jó hír, hogy időközben nem csupán az újesztendő – pontosabban már a második –, de dr. Serpa is megérkezett, egyenesen a Fagyási és Égési Traumatológia intenzív osztályán landolva az öt szállító mentőhelikopter társaságában. Rossz hír viszont, hogy egyrészt még nem rendel, csak ha majd visszahozzák a kómából, másrészt még magát a műtöt is ki kellene takarítani a helikopter roncsaitól és az elhunyt pilóta maradványaitól.

Időközben a panaszokat tartalmazó iratok, illetve a véletlenül (vannak még csodák!) elkészült leletek valami rejtélyes és kifejezetten sajnálatos módon cigányútra nyelődnek az elektronikus feldolgozás mellékhatásaként bekövetkező számítógép lefagyások, hackertámadások és vírusfertőzések okán. No és nagy meglepetésre (valószínűleg totális tévedésből) a Firnájsz és Ebonittól megérkezik az első lelet, hogy a fagyásszerű nyomok nem a bevizsgált katyvasztól, hanem az azt tartalmazó ibrik külső falának zománcából származnak, így azt további vizsgálatra interurbán átszállították a Kálisó és DDT élelmiszer-adalékanyagokat előállító közhaszontalan társaság élelmiszertechnológiai laborjába.

Egyébiránt a kedves beteg kéretik nem nyugtalankodni, főleg nem türelmetlenkedni és a legkevésbé sem anyázni, már minden sínen van! (Rákosrendező 2/a vágány hátszélben...) És ha a gyógyszer belefér az OEP keretbe, akkor már a gyógyulás is a küszöbön áll, s ha valami csoda folytán mégsem aktivizálnának a medicinába kötelezően beépített mellékhatások, akkor még ebben az évszázadban számítani lehet némi javulásra.

Dr. Serpa, bár még lábadozó félben, de meglátogatja Matrica mamát, no, nem azért, hogy megvizsgálja, hanem hogy kölcsönvegye annak ágymelegítőjét, gondolván, hogy arra neki nagyobb szüksége van. Azzal győzködte kollegáit, hogy az idős hölgy már két hete kapkodva lélegzik, s addig úgy is hiába melegítik, amíg mindenholnan hiába várják a laborleleteket. Így aztán azok hiányában ő sem tudhatja – bármennyire is nagy koponyának számít a magashegyi diagnosztika területén –, hogy a zihálás és a vele párhuzamosan jelentkező hidegrázás mire vezethető vissza.

Egyszer aztán – miként a magyar népmesékben is összeverődik néha az optimizmus –, csak-csak összegyűlik jó pár lelet, de hiába! Az idő vasfoga addigra ugyanis még a kórházi személyzetet is kikezdte. Ekkor már dr. Serpa a

Jungfraut (németből magyarra fordítva: *fiatalasszonyt*) mászta, a trópusi betegségek specialistája (Abdullah Maturandusz) a Karib tengeri gyöngyhalászattal ismerkedett, és az egy szem belgyógyász is külszolgálatra lett kirendelve békefenntartóként Udmurtföldre.

Ha ezek után valaki azt hinné, hogy megállt az élet, az nem ismeri a szomorvári viszonyokat. Az élet hirtelen felgyorsult, mivel a helybéli asszonykórus sugallatára a mindenre héjaként lecsapó bulvársajtó tollvégre tűzte az ügyet: megérkezett a kórházhoz a szintén özvegy unokahúg, Késeőn-Eérő Eörzse néni, mondván, érdeklődni szeretne születése óta egyszer sem látott rokona után. Mivel az ápoló és az őrszemélyzet későbbi egybehangzó – és eskü alatt tett – állítása szerint a hölgy neszesszerében nem holmi húszezresek kötegét tartalmazó paraszolvencia, hanem egy csőre töltött parabellum lapult, így minden további adminisztrációs kerékkötést mellőzve adták kézről-kézre a kifejezetten militáns benyomást keltő elaggott amazont egészen a kórházvezető főorvos úr szobájáig.

- Már csupán egy nap türelmet kérünk, kedves asszonyom – fogadta, és kínálta helyyel leglebilincselőbb modorát felöltve Bonc-Hidai Zuárd a hívatlan, de egyáltalán nem várt, és főleg abszolút nem kívánatos látogatót.

- Kedves asszonyom, már nem várunk tovább az eltotojázott laborleletekre, magunk vesszük kézbe kedves unokanővérét. Igaz, hogy csak egyetlen vizsgálatra van csak lehetőségünk, de azt már holnap reggel a hajnali órák nyugalmaát kihasználva elvégezzük és még délután ki is fogjuk értékelni!

- Ez nagyszerű professzor úr! És ha szabad érdeklődöm, milyen leletről van szó?

- A boncolási jegyzőkönyvről, asszonyom.

Kilencedik, azaz No9. rémálom

(amelyben kiderül, hogy mekkora örömet okozott Szomorváron az el nem utazott, s mégis épségben hazatért delegáció sajtótájékoztatója)

M. Ottó: Az utazás közben elsuhanó tájjal az a baj, hogy csak elhagyni lehet, de utolérni nem.

Történt pedig jó egy évvel ezelőtt, hogy egy vészterhes viharfelhőktől verőfényes januári korahajnalon azzal az ötlettel ébredt a szomorvári önkormányzati testület „Egyet jobbra, s mesmeg balra” frakciójának vezetője – bizonyos Korántsem-Késeő Huba –, hogy jó lenne már egy városi delegációval kitekinteni a nagyvilágba, van-e-é ott valami olyan, amit mellékhatásos kockázatok nélkül náluk is meg lehetne honosítani?

Az ötlet, illetve az óhaj nem mutatkozott rossznak, hiszen korábban más városok, sőt kisebb falvak vezetői is bejárták már a nagyvilágot, miért pont a szomorvári választott szürkeállomány maradjon ki ebből a VIP népvándorlásból? Ami azt illeti – gondolta még szemeiből az álmot törölgetve Huba –, az itteni képviselőtestület sem rosszabb, mint a többi, itt se nyúlnak le kevesebbet a költségvetésből, mint másutt, így aztán igazán megérdemelnék ők is, hogy egy kissé világot lássanak. Természetes a helybéli nagyvállalkozókkal karöltve!

Még szép, hogy velük együtt! Rágondolni is rossz, mi lenne akkor, ha nem vinnék magukkal, mondjuk Cserepesshy-Téglás Hunort, vagy az egyéb ügyvezetőket, vezérigazgatókat, vagy más egyéb EVA-befizetőket! Mekkora paláver kerekedne, hogy az adófizetők pénzén kéjutaznak a képviselők!

Arra meg még rá gondolni is hideglelés, milyen ribilliót csapna a sajtó, meg a szak- és érdek-, no meg az érdektelen szervezetek, arról már nem is szólva, hogy még ezeken felül özvegy Nótássyné Csalogány Amálka néni, a helyi pávakör kocsmái körökben is legendás kontrabasszusa is biztosan szélesre tárná városszerte rettegett lepcsés száját!

Nincs mese, Huba barátunk alaposan feltette a kérdést önmagának: Forszírozza, vagy ne forszírozza a delegációs világjárást, mondjon le a másoknál már réges-rég hagyománnyá veretessedett világkörüli közpénzes széttekintésről?

- Már miért is mondana le? - acélozta egyre növekvő tántoríthatatlanságát. - Miért is? Pláne azok után, hogy nemcsak a kíváncsiság furdalta, hogy milyen lehet a világ ott, ahol neki beleszólása nincs, no meg hát a dac is tótágast állt benne, hogy a szomorvári munkaadói réteget sem a kutya kölykezte, nekik is kijár egy kis személyes világszemlélet!

Amikor az ötlet a nagyérdemű közgyűlés elé tárult, az üléstermet először a síri döbbenet ülte meg, később a halk morajlást keltő bólogatások nesze, majd amikor kiderült, hogy tulajdonképpen mindenki mehet, akkor már lelkes ujjongásba csapott át a derű. Az ötlet remek, viszont a megvalósítás roppant strapás. Ugyanis ki kell találni az utazás célját, az utazási eszközt, szállásokat kell lefoglalni, a szükséges pénzt előteremtteni, szóval lesz itt teendőkből fakadó fejtörés bőven.

...Mi az, hogy lesz? Még pedig döggel - ahogy ezt errefelé mondják -. sőt, már van is! A legnagyobb probléma először is az, hogy kire bízzák a bizniszt? Holmi kétes utazási irodára, netán valami megbízhatatlan ügyeskedő zug-idegenvezetőre? Egyik megoldás sem megoldás. No, de mi lenne, ha valamelyik testületi tag vállalná? - fordult meg a termet megtöltő honatyák és honanyák fejében. Ugyan kérem, hogy jöjjön az ki, hogy csak úgy mellőzzék az ötletgazdát, hogy helyette arassák le a babérokat (ne adj Isten helyette vigyék el az esetleges balhét?)

Ennyire önző egyikük sem lehet, és már jött is a teljes önzetlenségből fakadó verdikt – akarom mondani, döntés:

„A testület elsőprő többséggel felhatalmazza Korántsem-Késeő Huba frakcióvezető urat az utazás megszervezésével, az azzal járó feladatok megtisztelő és szívvel-lélekkel való elvégzésével!”

Miután az ötletgazda – aki mindenre számított, csak egy ilyen fordulatra nem – a megtisztelő feladattól áthatva a falba kezdte verni a fejét „én marha, én címeres tulok” megnevezésű kissé pejoratív elmeorvosi diagnózisokat emlegetve, a többség jobbnak látta Hubát visszavonni a feladattól. Megelőzendő, hogy az még nagyobb kárt tegyen – no, nem magában, hanem a már-már műemléknek számító kora-avarkori tapétában. Miután Huba felszakadt fejbőrét a traumatológiai ambulancián összevarrták és a tapétán esett vérfoltot egy fal felé fordított „Rákosi elvtársék egymagában a búzamezőkön” című korabeli újságkivágással letakarták, a testület újra a csendes révületbe süppedt.

Mint ilyenkor ez már szinte népszokás a testület ülésein, a váratlan csendre Hortyogi-Szunya bácsi rögvest felriadt, és amondó volt, hogy felőle oda választ utat a nagytiszteletű közgyűlés, ahova csak akar, viszont annak, hogy ő is velük tartson, van egy komoly feltétele. Nem kell megijedni, nem egetverő és teljesíthetetlen feltételről van szó, csupán ahhoz ragaszkodik az öreg Hortyogi-Szunya (a navarro indiánok nyelvére fordítva: *Minden Mormoták Atyja*), hogy ő mindvégig hálókocsiban utazhasson. Egyébként – fűzte tovább gondolatai gyöngysorát – az utazással ő is egyetért, szerinte is igaz az a régi pusztai mondás, hogy „hajózni pedig muszáj”, vagy: ahogy azt felesége Mária néni szokta volt mondani: „Navigare necesse est”.

Mindenki élénken bólogatott, egyedül csupán a legendás nagyothallásáról közismert Sztereo Mono (vagy Manó?) nevű képviselőtárs kérdezte meg, hogy: – Miért kell az öreg Hortyogi-Szunya Máriájának neszesszer este?

Ekkor viszont fura és teljesen szokatlan dolog történt a tanácsteremben. Vagy Mono (vagy Manó?) képviselőtárs félrehallása okozta, de egyszerre felbolydult a társaság és egymás szavába vágva hangos vita kerekedett, minek eredményeként Hortyogi-Szunya villámcsapásszerűen elszenderedett. Már az sem volt hétköznapi dolog, hogy vitázni kezdtek, az viszont megdöbbenő volt, hogy össze-vissza kezdtek tolni a gondolataik. Mintha valami megbabonázta volna a társaságot, egyik fele arról igyekezett meggyőzni a másikat, hogy hova lenne érdemes utazni, a másik fele meg arról az egyiket, hogy oda éppenséggel miért nem lenne ésszerű felkerekedni.

A „hova menjünk” ötletek sorát nem más, mint özvegy Szingli Borbála (szüzességét máig őrző) többszörösen elvált leányanya, a szomorvári Gyermektelen Nagycsaládosok Egyesületének örökös és tiszteletbeli elnöke nyitotta. A mára már meglehetősen élemedett asszonyság ellentmondást nem tűrő hangerővel közölte, hogy ő szíve szerint leginkább a Sandwich-szigetekre menne. Hogy miért éppen oda? Azért mert ő imádja a szendvics különlegességeket, és ha annak idején egy egykori miniszterelnök is mehetett valami szigetre üdülni az ottani különleges koktélok miatt, akkor ő miért nem hódolhatna a szenvedélyének?

- Arról maga lemaradt jóasszony! - vágta rá kaján vigyorral a képén a gólyatábori tettenérés óta városszerte csak Kis Pipinként emlegetett Nagykakas Kázmér. - Olyan sziget nem is létezik, éppen tegnap néztem meg a térképen. Úgymond se sziget, se szendvics, így legalább nem pakolhat rá még egy tízest a már meglévő kilencven kilójára! Egyébként én is szigeteket javasolnék, méghozzá a Hawaii-szigeteket!

- Nem szégyelli magát, maga elfuserált szoknyapecér? - dübörgött bele a szófolyamba Nótássyné Csalogány Etelka pávaköri kontrabasszusa - Ahhoz persze lenne esze, hogy a

város közpénzén legeltesse azokat a gülü szeműket az ottani félpucér fehérnépen! Maga csak ne tógogjon, én is láttam a tévében azt az utazási reklámot, amiben azokkal a táncos kedvű őslakókkal csalogatják oda a maga féle kéjsóvár pernahajdereket! ...Pfuj!

Miután egy pillanatnyi csend keletkezett, mindenki legnagyobb meglepetésére megszólalt a testület doajne, a már jóval a kilencvenedik éve fölött járó, a kezei alatt felnőtt több generáció által is csak „Atlasz” tanár úrként ismert volt általános iskolai földrajztanár.

- Maguk aztán alaposan le vannak maradva a földrajzban drágaságaim! - feddte meg a vitázókat. Ha nem tudnák, ugyanazokról a szigetekről beszélnek, mert a Hawaii-szigeteket nevezték régebben Sandwich-szigeteknek. Egyébként, ha megtalálom otthon azt a régi osztálynaplót, akkor mindegyiküknek bevéssek egy méretes egyest, mert úgy veszem észre, hogy már megint nem készültek az órára!

- Ne szólj szám, nem fáj fejem - vihorászott a tanácsüléseken a pógármester (errefelé ezt így mondják) lovasportréjához vázlatokat készítő Pemzly-Color Ákos (egyébként autodidakta kelme- és szobafestő, a Munkácsy- és egyéb képzőművészeti díjak örökös várományosa), de rögtön meg is bánta, hogy szóra nyitotta a száját, ugyanis...

...Ugyanis, mintha parázs hullott volna a jégeralsójába, úgy pattant fel a helyéről az ángliusul megfestett Nagy Testvér Hotel és Restaurant londinerré lefokozott vezérigazgatója.

- Maga csak ne szóljon bele a dolgokba, jobban tette volna, ha rendesen megtanul ángliusul és akkor nem írta volna angolul a Nagy Testvér helyett azt, hogy Nagy Kupleráj! Egyébként az a kocsmabútor Spíler-Stüsü Zsuga is jobb, ha zárva tartja az etetőjét, aki magát erre a munkára beajánlotta!

Itt érkezett el az a pont a perpatvarban, amikor a pógármesternek (errefelé ezt így mondják), Pálkássy-Borosch

Győzőnek az agya eltépte az istrángot, miáltal indulatai, mint az Apokalipszis négy lovása, úgy szabadultak a mélyen tisztelt testület tagjaira.

- Na, most akkor döntsük el, hogy megyünk, vagy nem megyünk, ha megyünk, akkor miért megyünk és ha nem, akkor meg miért nem? Aztán a másik dolog: vagy együtt megyünk, vagy sehogy, és azt is jó lenne eldönteni, hogy mit akarunk megnézni. Azt sem venném rossz néven, ha a jegyző úr legalább sejttené velünk, mekkora a felhasználható valutakeret, ugyanis ha bőven futná, akkor mehetnénk a franciákhoz megnézni a Milói Vénuszt, de ha csak szűkös a büdzsé, akkor legfeljebb a skótokhoz mehetünk a Loch Ness-i szörnyet megkuksizni.

Ajaj, pógármester úr (ahogy ezt errefelé mondják), kár volt ilyen könnyelmű felszólítással élni a helybéli adók, bírságok és soha el nem érhető támogatások ismerőjével szemben, hiszen ez nem volt más, mint egy tudat alatti szellemidézés. Amikor ugyanis szólásra emelkedett a jegyző, név szerint: Guta- és Laposbukszai Csóró Kamarás, akkor beállt a teremben az a bizonyos aranyjánosi hideglelés, miszerint:

*„Szó bennszakad, hang fennakad,
Lehellet megszegik.”*

A jegyző válasza ugyanis nagyon rövid volt. Mondhatnánk úgy is: távirati rövidségű. És ráadásul úgy, hogy Guta- és Laposbukszai Csóró Kamarás (a helybéli adók, bírságok és soha el nem érhető támogatások ismerője), ki sem nyitotta a száját! Nemcsak szempillája, de még hangszála sem rezdült, csupán annyit tett, hogy jobb karját előrenyújtva, ökölbe szorított kezének középső ujját a mennyezet (v.ö: plafon) irányába háromszor megmozdította.

A döbbenet akkora volt, hogy a síri csendre Hortyogi-Szunya bácsi nemhogy felébredt volna, hanem szokását meghazudtolva nyolc napon túli kómába zuhant.

Csak hát, a baj nem jár egyedül! Míg a testület bent az agyát erőltette, addig odakint társadalmasodott a probléma, ugyanis időközben a lakosság is tudomást szerzett a készülődő – adófizetői pénzből való – testületi kéjutazásról. A közszájra kerülés mögött senki ne gyanítson semmiféle belső kiszivárogtatást, a dolog azért jutott ki a köztudatba, mert amikor az ötletgazda magához tért az elsősegélynyújtásból – büntudatának feltolulása miatt –, feloldozást akart kapni e vélt bűne alól. Sajnos ekkor még a látása is nagyon homályos volt és kábultsága sem igen enyhült, így tévedésből nem a kórházban karitatív szolgálaton lévő Ciszterci-rendi nővérnek, hanem a „kacsáztatásért” is felelős nyugdíjas kisegítő nővérnek gyónta meg átgondolatlan utazási javaslatát.

Így aztán nem csoda, hogy a közgyűlés utánra tervezett sajtótájékoztató pillanatok alatt városnapi jelleget öltött; helyesebben mondva, valami tömeghisztéria szerű lincshangulat kezdett eluralkodni. Úgy gyűltek a lakosok a Városháza köré, mint a régi szép időkben az áremelések hírére benzinért a kutakhoz, lisztért az ABC-be, és más egyéb népélelmezési dolgokért az italboltokba. Egyes honatyák – akiket már korábban felmostak az ájulásból – olyanokat is mondtak, hogy a külsőségeken már egyenesítik a kaszákat, az értelmiségi körökben egyre gyarapodnak és radikalizálódnak az újabb és újabb törpepártok és sokan már azt is tudni vélték, hogy a főtéren külföldi „civil szervezetek” aktivistái ácsolják azt a guillotine nevezetű rögtönítélő pulpitust, aminek segítségével anno dettóban a franciák – többek között – polgármesterek leváltását is eszközölték.

A nagyterem ajtajára minden esetre kitették a „sajtótájékoztató” feliratú táblát, és a betóduló lázongó honpógárok (errefelé ezt így mondják) legnagyobb

megdöbbenésére boldogságtól sugárzó arccal személyesen maga Pálinkássy-Borosch Győző emelkedett szólásra, s tette mindezt ekként:

- Kedves barátaim, atyámiai és anyámlányai! A szóbeszéd, ami a fülekbe a bogarat, a kezekbe pedig a húsklopfolókat, baseball ütőket és egyéb véleménynyilvánítási eszközöket ültette, igaz. Viszont az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy a testület higgadtan, józanul átgondolta a nem kellően megalapozott javaslatot, s ennek utána úgy döntött, hogy két okból is elveti azt. Az egyik ok, hogy közülünk úgyis járt már egyszer mindenki külföldön, akkor is adódtak problémák, s rá gondolni is rossz, hogy mennyi minden történhet odakint egy csapattal.

De nem ez volt a legfőbb ok, hogy lemondtuk az egészséget, hanem a másik! Az a mélységes humánus, amit valamennyien érzünk úgy városunk, mint családjaink iránt. Senki sem vette volna a lelkére, hogy valami milliárdosoknak fenntartott tengerpartról, masszázsszalomból, vagy valami alpári imperialista morál szülte éjszakai lokálból vírusok, bacilusok és egyéb ártalmak seregét hurcoljuk haza, veszélyeztetve ezzel a ti - számunkra oly felbecsülhetetlenül fontos - egészségeteket.

Arról nem is beszélve, ha netalán terroristák kezére került volna bármelyikünk, hogyan tudtunk volna szemébe nézni az ő családjának, barátainak, pláne a banknak, ha ne adj, Isten valamelyiknek tartoznának. Így aztán úgy döntöttünk, hogy maradunk és most végtelenül boldogok vagyunk, hogy épen, egészségesen visszatérhettünk a meg nem tett útról!

A pógármester (errefelé ezt így mondják) szavait kitörő ováció fogadta, a kaszákat visszaállították az aratási szögbe, a kölkeket hazaszalasztották a konyhai szerszámokkal, és miután árpádsávosra pofozták a külföldi „civil” aktivistákat, a szétbontott guillotine faanyagát felhasználva ünnepi szalonnasütést rendeztek a főtéren.

És hogy a nap ne múljon el az ő dicsérete nélkül, az eseményekre Nótássyné Csalogány Amálka pávaköri kontrabasszusa tette fel a koronát, amikor az hangszálait – és a hallgatóság dobhártyáit – nem kímélve világgá kürtölte:

„Szomorvárótt vígan élünk, ily testület kell minékünk!”

Tizedik, azaz No10 rémálom

(Melyben kiderül, hogy, hogy Szomorváron miért vált csődtömeeggé egy korábbi – a technikai fejlődés által generált – tömegközlekedés-korszerűsítési kísérlet.)

M. Ottó: A fényesnek ígért jövőnek az a sorsa, hogy előbb-utóbb a feledés sötétjébe merül.

- Kedves emlékű nagyapámtól hallottam – kezdte újabb sztoriját mesélni Bódog –, hogy mennyire örültek az ő nagyszülei, amikor úgy döntött a korabeli városi előljáróság, hogy az egyre növekvő Szomorvár – lévén akkor az még csak mezőváros –településen belüli közlekedését – a nyugati országok fővárosaihoz hasonlóan – omnibuszok beállításával fogják korszerűbbé tenni. Ahogy az akkori főbíró indokolta a készülő változtatást, ezzel szeretnék kedvező és gyorsabb városon belüli közlekedési lehetőséghez juttatni azokat az embereket, akiknek nem telik saját bricskára, csézára, uram bocsá', hintóra.

- Nem is gondoltam, hogy ilyen modern felfogású vezetői voltak annak idején Szomorvárnak – adtam hangot nem titkolt meglepődésemnek.

- Na, látod, régebben is éltek már okos és előrelátó emberek ezen a tájon – nyugtázta örömmel elismerő szavaimat Bódog. – Egyébként – de ezt ne vedd szerénytelenségnek –az említett főbíró nekem egyenes ági rokonom is volt, ugyanis őméltósága nem volt más, mint nagyapám nagyapjának a testvérbátyja.

Nem válaszoltam, mert nem akartam megsérteni a helybéli zszurnaliszták eme ifjú titánját azzal, hogy ezen lepődtem csak meg igazán!

- Gondolom, nagy vita kerekedett ennek az ötletnek köszönhetően? – tértem ki egy kellően provokatív kérdéssel a Bódog által bizonyára nagyon várt elismerő véleményem hangoztatásának kényszere elől.

- Ne hidd! Szomorvár ősi szokásrendjében nem ismertek olyat, hogy perpatvar, meg problémák tömkelege. Akkor még éltek a régi bölcsek és a többiek hallgattak a tanácsaikra. Mondjuk, egy-két dologban a népeknek is volt eltérő véleménye, de mivel akkor még nem voltak sehhol sem a pártok, az emberek egymás között csendben, békésen mindig mindent a helyére raktak. Volt bennük valami velük született óvatosság. Ahogy ma mondanák az okosok: szinte bele volt kódolva a génjeikbe, hogy „lassan, okosan, mindent megfontolva, meg hát jobb óvatosnak lenni az elején, mint később azt hallgatni az ellenkezőktől, hogy én ugye megmondtam előre, de ti nem hallgattatok rám!”

- A felfogásukból ítélve ezek a néhai ősök nemigen lehettek a korunkbeli kampány menedzserek elődei, de még a közvélemény kutatóké sem! – igyekeztem Bódog előtt fitogtatni a kampánytechnikában való jártasságomat, de figyelembe sem vette, amit mondtam. Sőt!

- Ha lennél szíves nem félbe szakítani, akkor elmondanám, hogy először abból kerekedhetett volna vita, hogy az omnibuszt húzó lovak egyszínűek legyenek-e, vagy sem? Viszont a dolog nem fajult odáig, lévén hogy a vének tanácsának legöregebb tagja táltosok leszármazottja volt, így a jövőbelátáshoz is értett. Egy-két perces transzba esés után azzal állt elő, hogy ő látja azt a ma még felfedezetlen földrészt, ahol a majdani betelepülők több évszázad múlva egyszínű sárga kerekés városi dobozokban fognak közlekedni. Mármint azok, akiknek nem telik saját színesebb kerekés dobozokra.

- No, de hol vannak a dobozok előtti lovak? Kérdezte az egyik időközbeni megválasztott – így még újoncnak mondható

- tanácstag. Persze nem indulatosan tudakolta, hanem csendesen, kíváncsiságtól fűtve.

- Azok a dobozokban vannak - világosította fel az öreg -, bizony mondom néktek. Onnan tudom, hogy ott vannak, mert a dobozokat a szerint osztályozzák, hogy hány „lóerő” van bennük.

A válasz mindenkinek megfelelt, ellenvélemény és tartózkodás nélkül megszavazták, hogy az ötletet meg lehet valósítani.

Egyedül a lovak beszerzése okozott némi gondot, mivel a környéken található lovak mind más színűek voltak és mindenki szerette volna a sajátját jó pénzért eladni a városnak. Igen ám, de kevés pógárnak (errefelé így ejtik azt, hogy polgár - persze így ejtik ugyan, de másképp ejtik át) volt olyan jószága, amire rá lehetett fogni, hogy sárga, de sajna, ilyenből sem akadt még féltucatnyi sem. Volt itt sárgásfehér, azaz kesely, volt világos sárgásbarna, más néven: fakó, de igazi sárga, az egy szál sem.

Ezért aztán úgy döntött a tanács, hogy mindenkitől vesznek lovat, akinek van eladó és az egyöntetűség kedvéért inkább az omnibuszokat festik sárgára. Bölcs döntés volt, még ki sem alakulhatott a vita, máris vége lett.

No, de, hogy ne menjen minden simán, azért akadt egy-két bökkenő is. Előfordult, hogy egy-két jobb módú pógár (errefelé ezt már akkor is így mondták) kicsit morgolódni kezdett, hogy ezeket a nagy monstrumokat roppant nehéz kerülgetni, egy-két omnibuszos utas meg azért zsörtölődött, hogy lassan mennek a lovak. Nagyapa drága sokszor elmondta, hogy az egyik utas - lévén, hogy sietős dolga volt -, megkérdezte az omnibusz hajtóját: „- Mondja kedves bátyám, nem tudna gyorsabban menni?” - mire a kérdezett: „- Tudnék én uram, de hát nem hagyhatom itt sem az omnibuszt, sem a lovakat!”

Olyat tenni, hogy mindenkinek jó legyen, olyat még Isten sem tud – érveltek a város bölcsei és már elégedetten hátradőlni látszott a testület, hiszen alig telt el egy-két év és akkorra már megnyugodni látszottak a kedélyek.

- Igen ám, csak azzal nem számoltak – fejtegette Bódog –, hogy időközben egyre többen mentek világot látni innen Szomorvárról is, és amikor hazatértek, nem győzték mesélni, mindazt, amit tapasztaltak, s természetesen rágták is a város előjáróinak a fülét rendesen, valahogy így:

- Tudja pógármester úr, ez az itteni omnibuszos dolog máshol már elavult. Sok nyugati fővárosban már nem összevissza kóbászolnak az utcákon az omnibuszok, hanem vaspályán közlekednek! Aztán nem a sínek közzé potyog ám a lócitrom, hanem a ló mögötti ponyvába esik, így önműködően tiszta a vaspálya, ezért köztisztaságból kifolyólag egyelőre nem kell feltalálni a közmunka intézményét sem!

A város vezetése pedig hallgatta és gyűjtötte a külhonokban járt városlakók tapasztalatait, s úgy döntöttek, hogy nincs mese, haladni kell a korrall, lépést kell tartani a vívmányokkal, ne mondhassák azt a környékbeli népek (errefelé ezt már akkor is így mondták), hogy a város előjárósága csupa maradi és stupid öreg mókusból áll!

Aztán, ahogy ez már lenni szokott – mert ugye aki kutyát vesz, az bolhát is kap vele –, jöttek ám a mellékhatások is!

Kezdődött azzal, hogy meg kellett építeni a vaspályát. Itt nem volt gond, megvették a síneket a germersdorfi Stahl und Kirsche gyártól, a talpfának valót két helybéli lakos gyártotta, nevezetesen Kocsányossy-Tölgyes Éger favágó, valamint Akáczosi-Enyves Forgács asztalosmester. A munkálatok levezetésére ki mászt szerződtek volna, mint a gőzmozdony későbbi feltalálójának – George Stephensonnak – egyik tanítványát, az akkoriban Darlingtonban kutyakozmetikai szalont vezető Cser-Kőrisy Hugót.

Eddig minden rendben is ment, a számlákat az előjáróság kapta, ott is a skót apától származó – de már Szomorvárrott született – McPhoglack Thallér városi első kamarás. Természetesen a városi főszámvevő is – McKukkant Szigor, egyébként Thallér árvaházi unokatestvére – nevéhez illő komolysággal ügyelt arra, hogy csakis a vasakra és a fákra költsenek, sin(kó)fák szóba sem jöhettek.

– Mellékhatásokat emlegettél Bódog – vágtam közbe a türelmetlen emberek eléggé el nem ítéhető módján. – Hol vannak a vett kutyával kapott bolhák?

– Na, látod, most jön az, hogy: „*itt van a kutya elásva*”. Eddig ugyanis minden rendben ment, elkészült a sínpálya, nem loptak el egy petágot sem, ám a próbaüzem hajnalán kiderült, hogy a lovakkal viszont van egy kis gubanc. Annak ellenére, hogy a város vezetői óvatosak voltak és – a netán későbbi leégést elkerülendő – még virradat előtt terveztek egy próbajáratot, mégis beütött a ménkű.

– Elmosta a zivatar a főpróbát?

– Rosszabb történt. Amikor ugyanis az öreg Ostorosi-Kisa Istráng bácsi be akarta fogni a lovat a jármű elé, az a patás dög nem volt hajlandó a két sín közzé belépni. Az öreg először csak cirógatta, nyugtatta a kedves pacit, s mivel ez nem használt, elővette az ostort is a jobb belátásra bírás szándékával. Igen ám, de a ló még erre sem volt hajlandó munkába – akarom mondani: a sínek közzé – lépni. Ha nem megy szép szóval, akkor jöjjenek a jól bevált fuvaros hagyományok, a 18 éven felülieknek is még mélyaltatásban sem ajánlott „*Lóbíztató népi rigmusok Trág Árpád uradalmi parádés-kocsis tollbamondása alapján*” című fogathajtói kézikönyvből Istráng bácsi teljes átéléssel történő előadásában.

Igen ám, csak az első kacskaringós „hogyazanyavalytöréses-búvalbélt-jóságosnénikéd” alapige felharsanása után már ki is vágódott az első zsalugáter azon az ablakon, mely mögött Godi

bácsi – eredeti kocsmai gúnynevén: Gonosz Disznó – szerette volna aludni általában délig tartó delíriumát.

- Hogy az a ..., meg az a ...- kezdte szórni veretes dörgedelmeit az öreg Ostorosira. - Ne várd meg te vén gazember, hogy gatyát húzzak, mert lemegyek és... - de miután kiugorván az ágyból, lefejelte a ruhásszekrényt és elájult, letett további ártó szándékáról.

Csakhogy ekkorra már talpon volt a fél város kialvatlan apraja-nagyja és beindult egy olyan tömeges anyázás, mely a későbbi évszázadok során még a Guinness-rekordok közé is bekerült, mégpedig a mai napig meg nem döntött tömeghisztériák élére.

Lényeg, hogy a próbaüzem nem sikerült, de mint mellékhatás az „ostorozással aljas módon és előre megfontoltan elkövetett lóbíztatás okán”, létrejött a város irgalmasaiból egy olyan alakulat – mintegy őszállapot –, amiből aztán a későbbi évszázadok folyamán kialakultak azok a bizonyos állatvédő szervezetek. Viszont ez a szomorvári – biológiai szóval élve: „szedercsira” állapotban lévő – alakulat már az első pillanattól olyan elementáris erővel nyomult és követelte a hasonló esetek megszüntetése végett a lóvasút azonnali felszámolását, s ezzel együtt a felelősök megbüntetését, hogy a nagytekintélyű tanács meghátrálni volt kénytelen.

Ennyi volt, talán igaz sem volt. A város bölcsei eleget tettek a követeléseknek és áruba bocsátottak mindent, aminek köze volt a kifogásolt tömegközlekedési formációhoz. A lovakat mélyen áron alul visszavásárolták a korábbi eladók, az omnibuszokat bontott faanyag áron megvette egy közelben turnézó vándorszínész társulat és egy éppen erre kóválygó vándorcirkusz. Egyedül a sínpálya nem került felszámolásra, legalább ennyi „vasa” maradt a városnak.

Egyébként ezek az ősz-állatvédők (ezt mindenképpen a javukra kell írni) még egy komoly nehézségekkel járó – igaz,

egy távoli jövőben gyakran bekövetkező -közlekedésszervezési problémát is kiküszöböltek.

- Milyen problémáról beszélsz Bódog?

- A modern korok közlekedési rákfenéjéről. Mert mi van, ha az omnibuszt mozgásban tartó biomotor (v.ö: vontató ló) meghibásodik? Akkor megáll az élet, hiszen akkoriban még senkinek sem jutott eszébe hogy fel kellene találni az omnibuszpótló számárfogatot!

Tizenegyedik, azaz No11 rémálom

(Melyben kiderül, hogy miért lesz egyre rondább a városkép, ha a főítész nem látja a paneltől az esztétikumot.)

M. Ottó: A probléma önmagában még nem probléma, csak akkor válik azzá, ha észreveszik.

Úgy alakultak a dolgom, hogy egy ideig – úgy cirka két évig – a táján sem jártam Szomorvárnak. Így aztán magam is elcsodálkoztam, hogy mennyit tud fejlődni (szakembereknek hála; visszafelé) még egy ilyen patinásnak a legnagyobb jóakarattal sem mondható nagyra nőtt kisváros is.

Ne csodálkozzon rajta senki, hogy távollétem alatt is folyamatosan furdalt a kíváncsiság, hogy mi történhet odaát ahol – ahogy drága jó öreg nagyapám mondogatta, amíg élt – a „kurtafarkú kismalac” túr és ahol annyi minden történik a józan ésszel homlokegyenest szembe menve, hogy ahhoz képest bagatell a tíz éve kátyúsodó magyar sztrádákon a tengelytörési statisztika.

A város határához érve szemem-szám elállt a csodálkozástól, mit ne mondjak, a döbbenettől.

A látvány, ami onnan elém tárult olyannyira megdöbbentő volt, hogy nemcsak a fékpedált nyomtam a padlószingig, hanem a kéziféket is úgy berántottam, hogy később a szervizben három napon át kínlódtak, míg feszítővassal ki tudták mozdítani. El ne felejtsem: ha a jó öreg Trabantomban lett volna katapult, azonnal kilöttem volna magam a sofőrülésből!

...No és, hogy mi döbbentett ennyire? Nem fogják elhinni. A kockák és a téglatestek! Ugyanis eltérően a szocialista városépítés szokásával, itt nem a várost körülvéző panelházak

már-már rusztikussá szelídült rémképe fogadott, hanem a belső városmag helyén emelkedő térmértani formációk – kisebb-nagyobb kockák és égbenyúló téglatestek – hátborzongató látványa.

Egyébként Szomorvárra utazásomat nem holmi városnézés, hanem a költészet napja közelgő eseményei motiválták, annak szomorvári programjairól akartam érdeklődni Bódog barátomnál, másodállásban rendkívüli és meghatalmazott zugfirkászomnál.

Viszont az előzőekben említett látvány annyira a gondolataim előterébe erőszakolta magát, hogy a költészet napja kíváncsiskodásomnak csupán egy mellékes apropójává lépett hátra. Úgy látszik, mégsem lehet kacsa az a mifelénk flaszter alatt – dehogy fű alatt, már ahol én lakom, ott is minden flaszterrel, meg díszkövel fedett – terjedő suttogás, hogy Szomorvár tizenhetedik században élt rímfaragójának, nemes és nemzeti Peterdi Vazulnak egykori barokk és több más egyéb stílusban épült lakóházát le akarják bontani. Állítólag a kialakult városképi modernizációba már nem illik bele (mondván: túl ornamentikus és túl színes), s mellesleg a helyére egy szupermodern tejüveg és alumínium külső vázas irodaházat kívánnak rondítani.

Így aztán, hogy Bódog barátom előtt kissé csillogtassam klasszikus költőink munkásságában való jártasságomat – s hogy a pletykát mégis csak egy költészeti környezetbe settenkedjem – kérdésemet egyik legkedvesebb versemből vett idézettel vezetem elő, így módon kápráztatva el ifjú tettestársamat:

- No és mondd, Bódogkám: „Áll e még az ősz Peterdi háza?”

- Nem áll itt semmi, csak a balhé! – Legyintett keserűen a kérdező, miután magához tért műveltségem eme sziporkájától. Hogy beszámolója elnyerje elismerésemet, előbb

kiitta mindkettőnk féldecijét, majd közelebb húzta székét, s a fülembe súgta: - Szomorvár már nem város, hanem hovatovább egy falanszter.

- Olyan, mint Madáchnál a Tragédiában? - kérdeztem egy öles hidegrázástól remegő hangon.

- Annál is olyanabb, csak hogy ez nem simán tragédia, ez több annál. Ez maga a testet öltött luciferi valóság! Egyébként el vagy maradva az eseményektől, a Peterdi kúriát már egy éve ledózerolták!

- Jól van... Illetve de hogy van jól, de az a sok betondoboz, amit én láttam, az honnan szaporodott, azokat honnan potyogtatták bele a belvárosba?

- Az, tudod, egy új stratégia agyszüleménye, az olcsóság, az egyszerűség jegyében, mellőzve minden hivalkodást, cicomát, no meg, hogy az építészek, a tervezők ne rivalizáljanak, és ebből aztán ne adódjanak olyan helyzetek, amik az „építész társadalmat” megoszthatnák. Azt vallja ugyanis az új főítész, hogy fő a békesség, kerülni kell azt, hogy az ellenoldal túlköltekezéssel vádolhassa a hivatalát, no és hogy rivalizáló építőanyag-kereskedők, magukat favorizáló tervezők - nem szólva az elvarázsolt királyfiakról, s főleg nem a vitéz szabócskáról - nap, mint nap náluk flangáljanak, háborgatva ezzel a szellemi munkával alaposan túlterhelt fő- és alelőadókat, illetve az általában tanácstalan tanácsosokat.

- Jut eszembe Bódog, hogy az ide, a törzskocsmádhoz vezető úton egy rakás koldus kinézetű embert láttam. Azelőtt ilyenek nem voltak az utcáitokon! Honnan települtek be ezek?

- Ezek nem be-, hanem kitelepültek. Mármint a vállalkozásaikból kellett kitelepülniük. Ezek az emberek ugyanis mind az építőiparban voltak érdekeltek, olyan cikkekben utaztak, mint festék, csempe, tapéta, hogy a díszburkolatokról már ne is beszéljek. Mert tudod, itt nálunk a főítész szerint az a trendi, hogy minden cementszürke, meg

fehér. A fehér szerinte még a hagyományok folytatása is, ugyanis – ahogy ő mondja – rusztikus, azaz paraszti, falusias. Márpedig, ha így van, akkor szó nem érheti a ház, akarom mondani a hivatal elejét. Káromkodni, fogat csikorgatni lehet, így aztán folytonos búcsújárás van a gyóntatófülkékben és a fogorvosok éjt nappallá téve sem igen győzik a kicsikorgatott fogakat pótolni a kárvallottakban.

Bódog itt vett egy nagy levegőt, majd megkért, hogy rendeljek neki egy szokásosat. Miután a népi gyógyszer (v.ö: bor, sör, pálinka) bevétele után elmúltak a csuklásai, folytatta:

– Egyébként, ha jó megfigyelő lennél – tette fel nekem váratlanul a kritikai megjegyzést –, láthattad volna, hogy ezeknek a kolduló barátoknak nem mindegyike iparos, van közöttük művész is. Képzőművész! Festő, szobrász, kőfaragó, s még gipszszobrász is akad.

– Hű, de igazad van Bódog – ismertem el felületes látásmódomat. Tényleg, az egyik torzonborz fazonban mintha a Firnájsz-Pasztell Barnát véltem volna felismerni. Most döbbenek rá, hisz ez az ürge még pár éve hatóságilag utca hosszát keresett ingázó falfirkász volt. Ha jól emlékszem, ő volt Szomorvár elévülhetetlen díszpéldánya, az Óvjuk a Városképet Gittegylet címzetes fekete báránya. Most meg hogyhogy szabadlábbon van? Már nem is körözik?

– Ez a szó, hogy körözik – vette vissza a szót Bódog –, a városképert is felelős hivatal szótárából a főítészt gyermekkorában ért trauma okán töröltetett. Egyáltalán minden olyan szó, ami a körrel, illetve az abból származtatható részekkel kapcsolatos. Történt ugyanis, hogy a kiseded lelkem egyik ujjacskáját már az első mértanórán megsúrta az a fránya körző, s ez a később főítésszé avanzsált nebuló lelkébe örök allergiaként ivódott be. A hivatal emiatt nem köröztethet, ha pedig „vonalazást” adna ki miatta, azt meg a rendőrség nem tudná értelmezni.

- Na de miért koldulnak? - értetlenkedtem tovább.

- Azért, mert Szomorváron ma már minden építési engedély iránti kérelmet visszadobnak, ha azokat homlokzatfestéssel, külső díszcsempékkel, kör alakú fürdőszoba ablakokkal, stukkókkal, vagy antikolt padlólapokkal merészelik megtervezni. Így aztán az ezekkel kereskedők lehúzzhatják a rolót, vagy elmennek más településekre szerencsét próbálni.

- Jut eszembe, Bódog, hogy csak a Firnájsz-Pasztellt láttam kalapolni. Hová lett a Pemzli-Color? Ha jól emlékszem legutóbb még egy világröhejt jelentő cégtáblával írta be magát a művészettörténet sötét lapjaira. Gyanítom, hogy egy ekkora balfogás a jelenlegi érában csakis az előnyére válhatott és most már dőlnek hozzá a városi megrendelések.

- Mondd, te stikában megittad az én piámat is, hogy ennyire félrebeszélisz? Még hogy közpénzes megrendelések az Ákosnak? Akinek még a nevében is benne van az a jelenleg közigazgatásilag utált szó, hogy „Color”? Nem rendelt tőle a hivatal egy ecsetvonást sem, még a régi cégtábláit is leszedették a butikok ajtóiról, a kirakatokba kitett reklámfeliratairól nem is beszélve.

Egyébként szerencséje volt, mert valami rejtélyes körülmények között összeismerkedett valahol egy Amundsen ükunokával, aki szerződtette egy antarktisi expedíciójához, a felfedezendő tájak megörökítésére. Így aztán ő nem valamelyik szomorvári utcasarkon fagyoskodik fillérekért, hanem a déli sarkon fest a jégmezőkről hófehér táblaképeket euróért.

- Na, és mi lett az Imre bátyámnál tanult építészfiókákkal, az organikusokkal? Azok hová lettek?

- Szedték a sátorfájukat és továbbálltak a székelyekhez kukoricagórékat, meg a csángókhoz galambdúcot tervezni. Itt Szomorváron csupán az a két tervezőiroda működhet,

amelyek mindenben megfelelnek a főítész igényének, no meg a habitusának.

- Kik ezek, ha nem sértek a kérdésemmel szolgálati titkot?

- Ha jobb lenne a kombinációs képességed, már magadtól is rájöhetnél volna - így Bódog. - Milyen épületeket is láttál?

- Hát kockákat, meg téglatesteket - vallottam be kissé pironkodva.

- Na, látod! *Nomen est omen*, ami ha jobban figyeltél volna annak idején, latinórán, akkor most tudnád, hogy azt jelenti: a név végzet! Az egyik ilyen tervező cég *Hasáb Özséb Kocka Demeter-díjas*, a másik pedig *Kocka Demeter Hasáb Özséb-díjas* építészek tulajdona. Érted már?

- Most már mindent értek, de - bocsika Bódog -, mindig elharaptál egy szót fiam, vagy csak közbecsuklottál? Mintha kihagytad volna a főítészből azt a szótagot: hogy „ép” ...

- Ezt látod meg tudtad figyelni, ezek szerint a veszélyfelismerő képességed még mindig a régi. Erre viszont egyszerű a magyarázatom, ezt én a saját jól felfogott érdekemben teszem. Nekem ugyanis már az engedélyezési fázisban van a lakásépítési kérelmem, így hát óvatosnak kell lennem, ha jót akarok magamnak. Attól félek, hogy ha nevével nevezném a mókus pozícióját, akkor statáriális vizsgálat alá vennék még a beépített dolgokat is, aztán használatba vételi engedély nincs, szegény Bódog pedig mehet bódogabb, akarom mondani: melegebb éghajlatra!

- Mégis miféle főbenjáró bűnt követtél el, te szerencsétlen flótás?

- A **főépítész** (ezt te mondtad nem én!) szemében megbocsáthatatlan bűnt! El ne mondd senkinek: a vécé kagylóm belső átmérője 2 milliméterrel bővebb, mint amit a timbuktui kisebbség-jóléti szabvány az átlagos törpe pigmeus seggméretre meghatároz!

Tizenkettedik, azaz No12 rémálom

(Amelyben kiderül, hogy miért nem volt, miért nincs és miért nem lesz Szomorváron modernnek mondható közlekedési csomópont)

M. Ottó: Az egyetértés olyan, mint a szemfedő, az egyet nem értést szokták vele letakarni.

Történt egyszer velem, hogy pontosan egy nappal Szomorvárra indulásom előtt a jó öreg verdám – ami inkább öreg, mint jó – úgy tett, mint az a konzervatívnak nevelt angol inas, aki nem volt hajlandó az elhunyt lord kastélyában a féleszű örökösrel egy fedél alatt élni, vagyis: felmondta a szolgálatot. Roppant kellemetlenül érintett a dolog, hiszen másnapra volt megbeszélve egy találkozás Bódog barátommal, a városszerte közismert, de folyamatosan szerkesztőségi státusz nélkül érdemtelenült zugfirkásszal.

Nem volt mit tenni, tudakozódni kezdtem, hogy miképpen is közelíthetném meg úti célomat, vasúton, autóbusszal, netán hajóval, vagy repülőgéppel? Hiába, no, restellem a dolgot, de mivel mindenhova kocsival megyek, halvány fogalmam sincs, hogy Szomorvár (példának az ő okáért) tömegközlekedésileg hogyan is érhető el. Annyit azért bizton tudok – és ez szolgáljon mentségemre –, hogy a városnak úrkikötője nincs.

Így hát maradt a telefonkönyv, abban is a tudakozó... próba szerencse, hátha ők tudnak valami megbízható útbaigazítást?

A szomorvári helyi közlekedési vállalat információs szolgálata roppant előzékeny volt, ugyanis a kb. fertályóra múlva automatikusan kapcsolt munkatárs rögtön a lényegre tért:

- Milyen utat szeretne választani az úr - bűgta bele a telefonba egy telt idomokat sejtető éltes női bariton -, a rövidebbik útra kíváncsi, vagy a hamarabbira?

- Nem is tudom kedves - feleltem kissé visszafogottan -, azt szeretném tudni, hogy vonattal, vagy busszal induljak neki, hogy a legegyszerűbben juthassak el egy megbeszélte találkozóra a szomorvári Irgalmas Testvérek sörfőzdéjének kerthelyiségébe?

- No, ez nem lesz egy egyszerű dolog uram! Mert tegyük fel, hogy vonattal jön... Na, kérem, itt az a kérdés, hogy melyik irányból közelít. ugyanis, ha a bécsi gyorsal jönne, akkor előbb át kell szállnia Karabélyoson Pendelyes felé, mert korszerűsítés miatti vágányzár fennforgása miatt legalább három, netán négy órát kerülnie kell. Moszkva felől viszont nincs probléma, igaz, az onnan induló vonat nem közvetlen járat, az Vlagyivosztokek érintésével érkezik hozzánk. Legjobb, ha autóbusszra száll, hajnalban mindig jön a kofabusz a vásárolókkal, és ha nem zavarja a libagágogás, meg a tehénbögés - no meg a laposbukszai főkofa, Kosarassy-Szatyros Motyó néni egész hajnalt kitöltő karattyolása -, akkor hajnali kettőre már a Piactéren lehet.

...Ezek után maradtam az autóbussznál, ami ugyan végig várakozott velünk egy kétórás ütközéses baleseti helyszínelést, majd egy defektet követő kerékcserre folytán újabb fertályórával tolódott a menetrend, de aránylag könnyen megúsztam az utazást, viszont kijött rajtam a kecskeszőr miatti allergiám és a bal lábam teljesen elzsibbadt, mivel egész úton egy kövér kofa két nyúlketrece közé volt szorulva.

Viszont ott voltam Szomorváron, igaz, közben leszakadt a zakóm gallérja és csupa tollpihe lett a nadrágom, viszont a nyakam nem fázott a hajnali zimankóban, mert az úton valami üvegből a nyakamba csorgott egy kilónyi méz és emiatt a pulóverem úgy a hátamhoz ragadt, hogy mellhártyagyulladás, az ki lett zárva. Na, de most hogyan tovább? Mert ugye

Szomorvárról várostérkép az a világon sincs, a lakosok még vagy durmolnak, vagy az anyagcsere folyamataikkal vannak elfoglalva. Ki fog engem útbaigazítani? – gondolkodtam fennhangon.

- Majd én, cimbora – szólalt meg a hátam mögött egy ismerős szilva-, barack- és körtepálinkából koktélosodott akcentus, amiben örömmel ismertem fel Toplák Nomád nevű honfitársamat, Szomorvár kitüntetett figyelemmel kísért hajléktalanját.

- És nem, hogy útbaigazítalak, hanem el is kísérlek, nehogy eltévedj és kihagyjunk egy két csapszéket útközben! Először is elsétálunk a csórótelepi buszmegállóba, onnan egy óra múlva indul a 2-es viszonylat, ezzel elmegyünk a Busongó ligetig és ott a Hétpendejesben tankolunk.

- Kocsi nélkül?

- Ki beszél itt kocsiról? Szilvapálinkát tankolunk, még hozzá szatmári szilvapálinkát! Muszáj azt a port lemosni a gégenkről, amit benyeltünk azon az öt kilométeren, amíg a buszpályaudvartól a csórótelepi megállóig elballagtunk.

- Aztán hogyan tovább?

- Aztán megvárjuk a 4Y jelzésű villamost, ami elvisz bennünket a Medveanyu nevű éjjel-nappali büféig, itt megesszünk egy dupla adag hemendegzet, és szemben a Teanyád nevű borkóstolóban iszunk rá egy nagyfröccsöt. Természetesen szóda nélkül.

- Tovább?

- Ja, igen! Innen tovább megyünk úgy jó félórát, mert a 6-os busz csőtörés miatt most nem a megszokott útvonalán jár, aztán a Rekettye utca sarkán beülünk a Hot-Dog és Társa büfébe, megvárjuk, amíg a sofőr elfogyasztja a tizenöt strucctojásból álló szerény reggelijét és úgy déltájban – hipp-hopp! – már ott is vagyunk az Irgalmas Testvérek sörfőzdéjénél!

Nosza, irány a kalandtúra, úton-útfélen, kocsin, no meg gyalog (ahogy errefelé mondják: tökön-paszulyon át), és mire delelőre hágott a nap, szerencsésen lerogytunk a kerthelyiségben már órák óta rám várakozó Bulváry-Sajtós Bódog barátom asztalához.

- A buszállomástól jöttetek, vagy Etelközből, netán Levédiából? - érdeklődött Bódog, mert tudta, hogy Nomádot bárhol felszedhettem volna.

- Vicces vagy, Bódog. Még Magna Hungariából sem lett volna körülményesebb ebbe a kerthelyiségbe eljutni, mint itt a városon belül. Egyébként mondd már te nagyokos, az ittenieknek jó ez a keszekuszaság? Ti tényleg nem unjátok ezt az össze-vissza kóborlást? Senkinek sem jutott még eszébe valahogy összefogni itt a dolgokat?

- Kapd be a sörödet, aztán gyere velem - így Bódog -, mert elviszlek egy történelemtúrára, ide a kolostor pincéjébe.

...Nyikorgó, félig elkorhadt falépcsők, jöttünkre idegesen futkározó rágcsálók, mindenhol csüngő-lengő pókhálók, akár egy amerikai horrorfilmben. Aztán végre egy vasajtó, amit még nem evett szét a rozsdá és a szobában... Uramatyám! Középen tölgyfa asztal, körülötte hat mumifikálódott 10. századi városatya és az asztalon egy megsárgult pergamen a következő felirattal: „ Zomorvárba bene mené kotsi utak reádógok.”

- Ez meg mi az ördög? - kérdeztem, amint levegőhöz jutottam.

- Ez volt a kezdet, amikor az akkori városbíró és a tanácsnokai össze akarták hangolni a város közlekedési kuszaságát. Egy helyen lehessen felülni, vagy átszállni kordéra, harci szekérre, gyaloghintóra, vagy a kocsmából hazafelé a szerető feleség toltá talicskára.

- És?

- És nem jött össze, mert mindenki mást akart, mert mindegyik városatyja másban volt érdekelt. Az egyiknek túl messze volt a kiszemelt terület, a másiknak az volt a gond, hogy nem lett volna hely az istállóknak, a harmadiknak az anyósa nem akarta eladni a dédapjától öröklött telket, a negyedik pedig nem tudta volna csak nagy kerülővel kihajtani a birkáit a legelőre... Aztán meg másra kellett a pénz, ugyanis egy Brúnó nevű szerzetes vezetésével hittérítők érkeztek az országba, és Szomorvárnak jutott az a „megtiszteltetés”, hogy tizenöt éven keresztül kosztot és kvártélyt biztosítson a csuhásoknak.

- Nézzünk be egy másik terembe - invitált Bódog -, hátha ott is találunk valami érdekeset.

Ahogy sejtette, úgy is lett. Igaz, ebben a teremnek alig nevezhető hodályban nem voltak múmiák, voltak viszont krónikák, oklevelek, a falakon a történelemből soha nem ismert családok címerei, ráadásul a várost érintő adóslevelek tömkelege is itt volt tárolva egy záruk nélküli - zárra már nem futotta a hajdani költségvetésből - páncélszekrényben. Valószínű, hogy egy korabeli magán őrző-védő cégre volt testálva a biztonság, de úgy látszik, azoknak meg őrszemélyzetre nem tellett, csupán egy rozsdás lovagi páncélt állítottak a trezor elé, a mellvértén a következő szöveggel: „Ember, ki itt betörsz, hagyj fel minden reménnyel! (An)Dante”

Aki már járt ilyen helyeken, az bizonyára tudja, milyen az, ha egy több évszázaddal ezelőtt keletkezett iratot tarthat kezében az ember. Bódoggal együtt rögtön belevetettük magunkat az olvasásba, csak úgy ittuk a tekercsekől kipárolgó korok atmoszféráját, és köpködtük a szintén belőlük áradó évszázadok porát.

Elsősorban tervrajzokat kerestünk, olyanokat, amik az akkori kor infrastruktúrájával - annak is a fejlesztésével - álltak kapcsolatban. Találtunk is jó párat, voltak közöttük már-már korukat is megelőző elképzelések, dicséretes ötletek, és

mindegyik elképzelés esetében ott szerepelt egy csatolt okmány „megvalósítási záradék” felirattal és az adott korok helybéli előljáróságainak díszes pecsétjeivel.

- Ezek nagyon életrevaló dolgok, Bódog - fordultam „túravezetőmhöz” -, de hogyhogy nem lett végül egyikből sem semmi?

- Ha megfordítod ezeket a záradékokat és elolvasod, amit a városi kincstárnokok odaírtak, akkor megtudod, hogy miért.

...És tényleg! Például a 13. században keletkezett tervhez az alábbiakat írta a néhai közvagyon felelőse:

„Mivel Isten kegyelméből ország uraló IV. Béla királyunk a korábban elajándékozott királyi birtokok visszavételébe fogván, Szomorvár alsógesztenyési belbirtok részét felséges személyéhez visszacsatolta, így a kialakult teljes telekhiány miatt a tervezett intermodális közlekedési keresztcsatlakozás dugába dőltetett és semmissé tétetett vala.”

Ugyancsak uralkodói elhatározás végezte ki azt a 15. században keletkezett elképzelést is, melynek füstbe menéséről így ír az akkori városi kincstárnok:

„Lévén ugyan, hogy az jó szándéktól vezettetvén elhatározott intermodális közlekedési keresztcsatlakozáshoz minden aranyak, tallérok, petákok és lukas garasok is rendelkezésre álltanak, de mivel Igazságos Mátyás királyunk Fekete Seregének eltartása k..va sok terhet rótt városunkra, így legnagyobb sajnálattal, de az eredeti célra egy k..va darab likas garas sem juthatván, illetén nem is használható fel.”

Aztán itt az utolsó pergamen a 17. századból, úgyszintén az ő megvalósíthatatlansági záradékával:

„Alázatos tisztelettel tájékoztatom a főbíró úr nagyméltóságát, hogy a szomorvári intermodális közlekedési keresztcsatlakozáshoz tartalékolt összegeket hol a városunkat elfoglaló labanc hadak, hol az azokat innen kiűző kuruc seregek ellátására voltunk kénytelenek felhasználni, így a fejlesztési terveink kivitelezéséhez pénzünk nem,

már csak egy pusztánk maradt, a puszta ülepünk. Tisztelettel: Spór Kufár, hamarosan önkezeléssel életének végét vető volt városi kamarás."

- No, jó - nyugtáztunk ezt a kis múltbéli kiruccanásunkat, s mire leszedtük magunkról a pókhálókat a gazdáikkal együtt, és míg a méhészborzokat megszegyenítő ragaszkodással belénk kapaszkodott három kövér patkányt is lerugdostuk a nadrágunkról, szinte végszóra értünk oda az eleddig Toplák Nomád által őrzött asztalunkhoz. Időközben Szomorvár kitüntetett figyelemmel kísért hajléktalanja sem töltötte feleslegesen idejét, ez abból is látszott, hogy már jó félórája a szokásos délutáni delíriumát aludta.

- Egyébként már tíz éve, hogy készülnek a különféle tervek, meg pályázati kiírások - tért vissza a jelenbe Bódog -, de valami mindig közbejön, ami miatt elakadnak a dolgok. Először is, kirakták a főtéren a látványtervek tablóját, minekutána két hétig a főtéren egy ember sem tette be a lábát, viszont a teljes lakosság aláírta azt a petíciót, miszerint: vagy elállnak a tablókon látható rondaság megépítésétől, és útilaput kötnek a tervező talpára, vagy pedig megfélemlenhetlenné válik az egyre erősödő lincshangulat.

Később - bár a tervek és a tervező maradtak - a kivitelezéssel kapcsolatos tendereztetés gubancolódott azzá a bizonyos gordiuszi csomóvá. Először is a helybéli vállalkozók támadták meg Cserepesshy-Téglás Hunor vezetésével az eredményhirdetést, később az időközben radikalizálódott „Óvjuk a Városképet Gittegyelet” is ultimátumot intézett a pógármesterhez (errefelé ezt így mondják), hogy amennyiben ezt a modernnek álmodott borzalmat nem vonatja vissza, akkor az „Építésszek Határok Nélkül” fedőnevű szervezethez fognak fordulni jogorvoslatért.

Aztán a részfinanszírozást vállaló állami főhatóság volt szíves beleköpní a levesbe, mivel időközben nem csak az indulatok, hanem az infláció is elszabadult, így nekik is jobban bele kellett volna markolni az állami büdzsébe. Ezen aztán,

hogy ki mennyit faragjon le a költségekből, megindult egy évekig tartó, késhegyre menő vita.

- Eredmény? - tettem fel a teljesen fölösleges kérdést.

- Végül is az önkormányzati testület elé került a döntés, hadd kínlódjanak ők a problémákkal, ha már ennyire forszírozzák ezt a moderneskedő flancolást. Ímmel-ámmal össze is ült a nagytiszteletű népképviselő, majd kirakták az ajtóra a „Zárt ülés” táblát, ami azt jelentette, hogy megkezdődhet odabent az ilyenkor szokásos „*maga erőltette, én megmondtam, hogy hülyeség*” elnevezésű felelősség áthárító népi botlós vitustánc.

Pálinskássy-Borosch azzal kezdte, hogy megkérdezte: - Ki támogatja a legutolsó, immár n+x-edik változatot?

Elsőként Rizlingné, született Csabagyöngye Kadarka néni jelezte, hogy neki már édes mindegy az egész, tőle megépülhet a szörnyeteg! Az sem érdeklő, hogy minden ajtó „balosra” van tervezve, s csak arra kér garanciát, hogy ez a pártpolitikai felütés megmarad a nyílászáróknál, de azt már nem engedi, hogy az egri bikavért „patak vér”-re politizálják át!

Menjnecki Botond, az égszínzöldek frakcióvezetője, és mellékbeosztásban egybehangzó vezérszónoka egyértelművé tette, hogy csapatának is elege van a huzavonából, mivel már negyedízíglén őszült bele az egészbe, építsék meg a rémséget, ha úgy gondolják. Azt egyébként magánvéleményként rögzíti, hogy lesz nemulass annak a hivatalnoknak, aki az ő javaslatukat - miszerint építsenek be egy függőkertet is a komplexumba - gyalázatos módon kiradírozta!

Aztán ez így ment, míg minden képviselő el nem mondta a sérelmeit, mielőtt még átoknak is megfelelő jóváhagyását kinyilvánította volna.

- No, ez azt jelenti, hogy kész van minden, s végül mégis megkezdődik a kivitelezés? - kérdeztem a kívülállóknak nyugalomával.

- Azt csak hiszed – felelte Bódog.
- De hát most mondtad, hogy úgy döntöttek: minden mehet!
- Ez így is van, de miután mindenki kifulladt a vitában, beállt az ülésteremben a síri csend.
- Jó, és akkor mi volt?
- Akkor az volt, amikor ilyen lenni szokott. A viharos néma csendre felriadt az öreg Hortyogi-Szunya és felsikoltott:
 - Ácsi! Vissza az egész! Dehogy is van a tervezésnek vége és az Isten mentse meg attól Szomorvárt, hogy ennek a tervnek az alapján akár csak egyetlen kapavágást is tegyetek! Hova rohannátok? Arra még egyik lángelme sem gondolt közületek, hogy ha így épül meg ez a kutyahúzza pacal jellegű létesítmény, akkor harminc év múlva – amikor már a majdani M akárhánys metró is ideér Lágymányosról a Busongó ligetig–, hova és mibe fogjátok majd beépíteni azt a nélkülözhetetlen három terminált?

Tizenharmadik, azaz No13 rémálom

(Amelyben kiderül, hogy jó dolog e az, ha egy éjjeliőr szolgálata közben nem elalszik, hanem elgondolkodik?)

M. Ottó: Alkalom szüli a tolvajt, a gondolat a szánom-bánomot.

- Azt hiszem ott kezdődhetek a dolgok - vágott közbe csendes hallgatásomba Bódog -, hogy a nem is olyan régmúltban valahogy a testület ölébe hullott egy pályázati kiírás, ami arról szólt, hogy sok-sok suskát lehet nyerni azzal, ha egy település komplex kulturális infrastruktúra fejlesztésbe szándékozik belevágni. Amikor az anno testületi ülésen a pógármester (errefelé ezt így mondják) ismertette a népképviselettel a főhatósági levél tartalmát, olyan bizsergés indult meg a nagytiszteletű plénumban, mintha egy teljes hangyaboly telepedett volna a társaság agytekervényeibe.

- Sok pénz jó pénz - jegyezte meg ajkait kéjesen nyalogatva, s lélekben már remegő ujjaival a leutalt bankók kötegeit masszírozva Guta- és Laposbuzsai Csóró Kamarás, aki munkakörét tekintve a jegyző, s mellesleg a helybéli adók, bírságok és soha el nem érhető támogatások ismerője volt már abban az időben is.

- Szent igaz - csatlakozott az előtte szólóhoz Ájtatos-Klérus Reverendus, hajdanvolt klerikális népellenesség, s jelenleg többpártrendszeri Ökumenusz, a helybeli Mammon Apaszentegyház gyülekezetének pásztorja, a testületben a lelki élet és szektája perselyének elkötelezett élharcosa.

No, és ha már áldás is került az előterjesztés végére, akkor itt volt az ideje, hogy a tisztelt képviselőtestület is igenlőleg rábólintson - mintegy helybenhagyásilag - az ismertettek elfogadására.

- Nem értem a dolgot Bódog! Hogyhogy az előterjesztést hagyták helyben a hölgyek és urak és szokás szerint nem egymást? - szóltam közbe, kihasználva az alkalmat míg (még mindig szerkesztőség nélküli) zugfirkászom intenzív anyázás közepette igyekezett szákolni a sörébe tévedt lódarazsat.

- Mit lehet ezen nem érteni? - fortyant fel Bódog, majd széles ívben elhajította az időközben kimentett mohó, és magát már kullancs módjára teleszívott szárnyast. - Még nem volt ok a hajba kapásra, hiszen nem tudták, hogy mennyi lesz a forint, vagy euró, hogy milyenek lesznek a feltételek, és hogy kinek lesz lehetősége a tűz közelébe kerülni. Mert tudod, errefelé az járja, hogy még a bili kiborításához is kell egy kis idő. Gondolkodási idő, hogy jobban értsd.

- Na, jó, folytasd- adtam meg magam.

- Csak a szokásos dolgok történtek, semmi rendkívüli - keltette bennem a csalódást Bódog. - Begyűjtötték az ötleteket, voltak lakossági fórumok, hatósági egyeztetések, a vállalkozók örömben, a pályázati összegek egy része pedig zsebekbe úszott. Tudod, ahogy ez már a Pályázati Álmoskönyvben meg vagyon írva.

Egyébként nagy beruházások indultak! A strandfürdő felújítására szánt (még szét nem hordott) összegből három új úszósapkát kaptak a kabinosok és új nadrágot az úszómester, a Művészetek Háza építési projektje kimerült a piktorok részére beszerzett két festőállványban, de a szobrászoknak és egyéb kőfaragóknak is jutott három mázsa alabástrom gipsz és két, bontásból adományként kapott márványoszlop. A helybéli zenei szakiskola leromosodott épületét időközben sikerült műemlékesíteni, így az erre szánt, és ebből a végül hogy, hogy nem megmaradt pénzből a tűzoltózenekarnak jutott három hegedűvonó, egy tucat hangszerre rögzíthető kottatartó, és a tamburmajornak egy pár sarkantyús csizma a hagyományőrző huszáregylet adományaként.

- Akkor hát nem épült semmi, ha jól gondolom - fejeztem ki mély megdöbbenésemet.

- Nem kell kétségbe esni, mert épült - vigasztalt Bódog. - Épült, mégpedig egy olyan monstrum beruházás, ami egy kalap, akarom mondani: egy tető alatt képes kielégíteni egy mai modern város lakó és annak családja valamennyi kulturális és művelődési igényét. Ötszintes szabadidő- és bevásárlóközpont épült mélygarázzsal, mozgólépcsővel. Mert hol tölti manapság szabadidejét egy felvilágosult urbánus, ha már laposra ülte a fenekét a tévéje előtt? Na, hol? Hát egy bevásárló és szabadidő komplexumban!

Ott nyugodtan fagylaltozhat, sörözhet, bowlingozhat, eheti a gyorskajákat, közben a nőknek ott az ingyen „libalegő”. Legeltethetik a szemüket a toprongy cuccokban viháncoló mások lányain, ha úgy tetszik, közben megvehetik az okostelefont a gyerekeknek, meg a nagyinak, bevásárolhatják a heti élelmiszert és a havi mosóport... Szóval ott van a dőzs, és egyébként oda jár boldog, boldogtalan, bölcsődés kortól az elfekvőig, aki csak él és mozog, illetve: még mozgatható és passz! - nyugtázta a felvilágosítást Bódog, s mivel időközben megüresedett a korsója, kiszáradt torkát olajozandó megitta az én sörömet.

- Akkor minden rendben - véltem a velem született naivitással -, a kecske is jól lakott és a káposzta (mármint a költségekre szánt pénz töredéke) is megmaradt.

- No, azért egy kis bibi mégis csak becsúszott - vallotta be, és billentett ki megelégedésemből Bódog. - Arra senki sem számított ugyanis, hogy az időközben egyszemélyesre zsugorodott amatőr színjátszó testület, azaz név szerint Ripacsffy-Kókler Csepű valami sunyi módon kilobbizta Pálinkássy-Boroschnál, hogy építsenek be - mintegy legyen a habos tortára - egy úgynevezett „kamaraszínházi” termet is a hasznos helyiségek közé. Na, ez meg is épült a legnagyobb titokban - még egy tucat szék is került bele, hogy demonstrálják

a terem jellegét –, aztán ezzel ki is fújt az egész. Több pénz már nem jutott a dologra és mivel az időközben vérig sértődött Ripacsffy-Kókler elszegődött Tarnócára bojtárnak, így aztán kiadták hasznosításra a helyiséget az egyik szomorvári zöldségesnek, aki azóta egy éjjeliőrré bízva itt tárolja a burgonyáját... No és, itt lett a kutya elásva!

Mivel – ahogy ez már lenni szokott – az éjjeliőr, nevezett Csósz, Bakter Lajos, az „Árgus veje” egyszemélyes Vagyon- és Önvédelmi Bt. máig életben lévő tagja, egyszer csak unatkozni kezdett, s ennek ténye ugyan meggondolatlanul, de gondolkodásra készítette.

- Itt lógok ebben az üres teremben – morfondírozott –, amerre nézek krumpli, krumpli hátán, a színpad üres, sehol egy Bonv Iván, az meg végképp elkészerítő, hogy egyetlen Prima Donna sem toppan be azzal, hogy *Tschöll papa lányai mi vagyunk!*

- Itt valamit tenni kell, törd a fejed Lajkó – bízatta jobb sorsra érdemes agysejtjeit bakterünk, és alig tellett bele röpke fél esztendő, máris kipattant a nagy ötlet: szervezzen a város egy Pinceszínház Fesztivált, mutatkozzanak be itt Szomorváron ezek az illegalitásba menekült, meg nem értett csepűragók és egyéb teátrumi népség.

Egy nap aztán – miután az utolsó rothadt krumplit is kivitték a piacra, és az új szállítmány még nem jött meg – bakterünk felkereste ötletével Szomorvár kultúráért felelős alpolgármesterét, a népművészetet származása okán is testközelből ismerő Zsindelyessy-Falus Gádor, civilben nyenyérés és autodidakta rapsztárt.

Hogy, hogy nem, de a második üveg szilvapálinka után az alpógár (errefelé így rövidítik a hosszú méltóságneveket), már kezdett némi érdeklődést mutatni az ötlet iránt. Az ötödiknél már kifejezetten érdekelt a dolog. A hetedik után aztán már annyira magáénak érezte az ötletet, hogy immár együtt

énekelte a Lajossal, no meg a „Makk Alsó” nevű kocsmá ügyeletes törzsvendégeivel és az időközben betért egyéb léhűtőkkel kedvenc mulatósnótáját, hogyaszongya: „Végigmegyek az ormódi temetőn!”

Egy szó mint száz; a szervezés elindult, s bár mindenki tudta, hogy nem lesz a Fesztiválból énekes halott, de hát mit lehet tenni? Az ötletgazda mégis csak egy „nép gyermeke”, s egy népi kezdeményezést figyelmen kívül hagyni egy ilyen civil szervezetekkel agyonspékelt világban, ahhoz még magában Luciferben sem lett volna bátorság.

Napok alatt összeverbuválódott a zsűri, önkéntes jelentkezés szerint az alábbiak lettek a tagjai, reprezentálandó Szomorvár szellemi elitjét: Trocheus-Jambus Pál (jelenleg első négysorosát sajtó alá rendező) költő, Dr. Levág-Bakó Elemér érdemei félreértelmezésével nyugalmazott irodalomkritikus, valamint Prof. Snittteleky-Tschapó Amarillisz kisasszony, doktorátus nélküli emeritus filmesztéta.

Még szinte ki sem függesztették a jelentkezési feltételeket a krumplitároló és a „Makk Alsó” ajtajára, az érdekeltek – megneszelve a nyilvánosság kínálta lehetőséget –, lázas készülődésbe kezdtek, és hasonlóképpen az ötletgazda is szorongva várta az elkövetkező nagy rohamot.

Elsőként a Fiatalkorúak Nevelőintézetének társulata jött meg Vásothalomról a „Kerítésen a NATO-drót jaj, de magos” című zárkaslágerré vált szökdösős meló-drámával. (a melo itt nem zenei értelemben, hanem a falbontás keménységére való utalással szerepel). A darab ugyan felkeltette a zsűri érdeklődését, azonban a főpróba során elkövetett baki miatt a társulatot végül is diszkvalifikálták. Az igaz, hogy a falbontásos jelenet elnyerte az ítések tetszését, de sajnos a társulat éppen a pógármester pincéjében kötött ki, s ha már ott voltak, kiitták Pálinkássy-Borosch féltve őrzött muzeális évjáratú borainak mintegy kétharmadát. Ez a műsoron kívül beiktatott jelenet – no meg a pógármester (errefelé ...stb.) velőtrázó nemtetszés-

nyilvánítása - elegendő volt ahhoz, hogy a delikvenseket karhatalmilag toloncolják vissza Vásothalomra.

Kudarcba fulladt annak a kétfelvonásos monodrámá-operának a főpróbája is, mely a „Vígán él a favágó” címmel az erdei munka örömeit volt szerencsétlenül színpadra varázsolni. Az első felvonásban a rendező-főszereplő, Baltaházy-Fejszés Szalu még ugyan sikerrel aprította a vokálként fellépő környékbeli anyókák által behordott rőzsekötegeket, azonban a második részben (az operaiban) már a szó szoros értelmében is „elvérzett” az előadás. Az igaz, hogy az „Erdő mellett nem jó lakni” című második felvonás eleje még rendben lement, de a „mert sok fát kell hasogatni” kezdetű ária alkalmával egy eltévesztett baltacsapással levágta bal kezének hüvelykujját. Igaz, hogy emiatt kivágott egy orbitális magas cét is, de mivel balján már ez volt az utolsó ujja, így a bemutató előadás már szóba sem jöhetett (a zsűri őszinte és főleg a művész fájdalmas sajnálatára).

Nem járt több sikerrel a Natura és Bio Pinceszínház sem, igaz, ők nem fal-, hanem formabontó darabbal jelentkeztek. A „Ha fénylik Vince, megtelik a pince” című meteorológiai sorsszínházunk díszlettervezőjén bukott meg az előadás. Említett - és félreismert - zseni ugyanis nem csupán több köbméter tűzifát (v. ö: kugli és gyújtós), valamint lignitet és brikettet (v. ö: tojásgránát, mikulás napot megélten bezáput húsvétí hímes tojás) álmodott színre, hanem az előadás légkörét is valóságávé teendő, tíz hegesztőpalacknyi áporodott dohos levegőt is szétáramoltatott a nézőtéren.

Minekutána a tisztelt zsűri az újralélegeztetés után elhagyta az intenzív osztályt, ugyanígy a fellépés lehetőségének megtagadására ítéltetett a társulat is.

Jobban járt az a csapat, melynek vezetője előbb telefonon érdeklődte meg a fellépés mibenlétét, főleg az elvárásokra helyezve a hangsúlyt. Elmondta, hogy ő ugyan fel lett terjesztve már egyszer Oscar-díjra, mint hajdan volt némafilm stúdiós

hangmérnök, de tudván, hogy a némajáték mára már kellően idejétmúlt, így megtanította növendékeit, hogy a darabot, melynek címe *A néma levente; avagy ne szólj szám nem fáj fejem*, Braille-írás formájában prezentálják.

A zsűri vette köszönettel a megkeresést, de mondván, van ebben a városban éppen elég süketelés, anyagtorlódás miatt elutasították azzal, hogy próbáljon szerencsét a hangmérnök úr a Kartauzi barátoknál, vagy ha ideje engedi és megfelelő külföldi kapcsolatokkal is bír, akkor a Kamalduli Remetéknél.

Már csak egy csapat volt hátra, egy feltűnően egzotikusan öltözött és valami teljesen ismeretlen nyelvjárást beszélő társaság. Már csak ezekben volt bizalma úgy az ötletgazdának, mint a zsűrinek, de harmadnapon – miután a Különleges Nyelvek Fordítóiroda munkatársa megérkezett, kiderült: bár színesre festettek a delikvensek, de a színjátszáshoz semmi közük, és a Fesztivál kiírásáról sem értesültek. Ők amúgy egy Canberrából Brisbane-be indult ausztráliai bennszülött csoport, és a sminkjük nem színpadi, hanem ősi harci jellegű tájfestés. Eredetileg ők egy kenguru-rodeó résztvevőiként verbuválódtak, azonban valaki menet közben eltérítette a gépüket, és végül itt landoltak a hajdani szomorvári bivalylegelőn.

- Szóval eddig volt a hol nem volt – fejezte be Bódog a történetet. – A zsűri gratulált egymásnak, és továbbálltak. Az alpógár gyásztáviratban mondott le tisztségéről, és Csősz-Bakter Lajos is visszatért megszokott krumplijai közzé.

- Vége? Eddig tartott a nagy ötlet? – kérdeztem, nem titkolva csalódásomat.

- No, nem! Amikor ugyanis Lajos belépett a kamaraszínháznak kilobbizott burgonyatárolóba, és meglátta az újra bent sorakozó teli zsákokat, homlokára csapott, s miként annak idején Archimédesz, felüvöltött:

- Heuréka! Van még egy dobásom! Jövőre kitalálom, hogy a világon először itt, Szomorváron rendezzük meg az első Krumpliszobrász Népi Faragó Fesztivált!

Tizennegyedik, azaz No14. rémálom

(amelyben kiderül, hogy mekkora lesz a galiba, ha keresztezi egymást a tervszerű ütemezés és az előre nem látott kényszerűség)

M. Ottó: Az előrelátás az okosok bölcsessége, a visszatekintés a bölcsék óvatossága

Őszintén meg kell vallanom, hogy amióta a saját verdámmal járom a nagy magyar pusztákat és településeket, azóta nálam az útelterelés és a csőtörés okozta útfelbontások képezik az első számú közellenség fogalmát. Most éppen Szomorváron jártam meg, momentán egy útfelbontás miatt nem tudom megközelíteni kedvenc parkolómat, így kénytelen leszek bekóborolni a várost, hogy valahol leállíthassam az öreg járgányt. Már csak ez hiányzott, füstölögtem magamban, miközben idegesen vakargattam a fejem búbját, amikor ismerős hang rezgettette meg a dobhártyámat, s ütötte meg emiatt a fölcsontocskáim kalapácsnak nevezett darabja az üllöt és így tudatosultak annak értelmezésére hivatott agysejtjeimben Toplák Nomádnak (Szomorvár kitüntetett figyelemmel kísért hajléktalanjának) szavai:

- Látom, fiam azon töröd a kalaptartódat, hogy találhatsz parkolóhelyet. Rá se ránts, itt vagyok neked élő itinerként, s ha lennél szíves az anyósülést megtisztítani a papírszemeteidtől, hogy beülhesek, akkor majd - némi dotálás ellenében - elvezetlek egy ingyenes parkolóba.

Toplákban most sem csalódtam, ebben a parkolóban ugyanis bőven volt hely. Igaz, hogy állt ott egy tábla, hogy rokkantak számára, de megoldotta a kérdést; pillanatok alatt előhalászott rongyos farmergatyája mellényzsebéből egy kissé

már megviselt, de még használható rokkantkártyát és kirakta a műszerfalra.

Miután végeztem Nomád dotálásával – közérthetően: a sarki kocsmában megrendeltem számára a napi alkoholszükségletét –, nyakamba kaptam a lábam és sietve elindultam arra a találkahelyre, ahol Bulváry-Sajtós Bódog nevű ifjú barátom már jó fél órája várakozhatott rám. Pechemre, most sajnos utamba esett a város főtere, ahol – megmondom őszintén – soha nem jártam szívesen. Egyrészt azért, mert itt évtizedek óta nem tett rendet a város a szobrok között, másrészt azért, mert itt mindig térdig ért a muhar, vállig a szamárkóró, illetve a békaliliom, amiknek az együttesét errefelé „pázsit”-ként emlegetik.

Gondoltam; megpróbálok behunyt szemmel átmenni a főtéren, elkerülve ezzel a mellszobrot öltött volt egypárt- és városvezetők még így is gyanúsan fürkésző tekintetét, vállalva annak a veszélyét is, hogy az itteni „pázsit” maradandó nyomait még sokáig kell viselnem az öltözékemen. Csakhogy...

...Csakhogy a „pázsit”-nak nyoma sem volt! Az egész teret szürke térburkolat fedte, a monotonitás oldása végett fekete csíkozással enyhített kivitelben. Mit mondjak? Ennél a köztéri depressziónál még a „pázsit” is ezerszerre vidámabb és üdítőbb volt.

- Elakadt a szavad, ugye? - szólalt meg a hátam mögött az időközben a várakozást elunó, és engem megkeresni indult Bódog. - Gyere, menjük be ide a Félkarú favágóba, és egy korsó sör mellett elmesélem neked, hogyan alakultak itt a dolgok az utóbbi majd harminc esztendőben.

- Annak idején, még az átkosban – kezdte mondókáját Bódog –, a városi tanácsnak még voltak saját vállalatai. Név szerint „Ilyen”, „Olyan”, „Emilyen”, „Amolyan” és még mások is. Ha az óvodában elromlott egy vízcsap, ha az általános iskolában „véletlenül” rázáródott a szertárajtó a kémia tanárnőre, vagy ha a gimiben tesiórán a srácok berúgták a

focival a szemközt lakó Fazekas Majolika keramikus műtermének ablakát, akkor csak egy telefonhívás kellett az illetékes vállalathoz, és öt, uszkve tíz percen belül ott volt a vízszerelő, a lakatos és az üveges. Aztán hipp-hopp: vízcsap kicserélve, tanárnő kiszabadítva, és a művésznő betört ablaka is kicserélve.

Aztán jöttek az új idők új szelei, és úgy vágták ki a fürdővizet a gyerekek az ablakon, mint a macskát, nagydolgát végezni. Vállalatigazgatókból géemká vezetők lettek, saját tanácsi üzemekből káefték, meg béték, persze miután az időközben felvásárlási szándékkal bejelentkező külföldiek kimazsolázták a javát. Aztán jöttek a modern munkamódszerek, színre léptek a menedzserek, megalakultak a különféle team-ek, és a folyamatok irányítását, az eszközök optimalizálásának feladatát átvette a logisztika.

- Ez egy örvendetes dolog, nemde? - tettem fel a kérdést Bódognak, aki először csodálkozva rám nézett, tenyerét homlokomra tette, majd fejcsóválva válaszolt.

- Annak ellenére, hogy nem vagy lázas, nem értem a kérdésed. A helyzet ugyanis már nem olyan egyszerű, hanem jóval komplikáltabb. Már nem úgy megy, hogy az óvoda vezetője felkapja a telefont, hogy *„Sanyi bácsi drága, hozzon már egy csapat, mert tönkrement a régi”*. Aztán a Sanyi bácsi sincs ott tíz perc múlva, hacsak a saját pénzén nem vesz a közeli fürdőszoba szalonban egyet. No persze, a kémia tanárnőre rácsukódott ajtót sem rohan senki kinyitni és a szemközti házban a keramikus művésznő betört ablaka sem kap fél órán belül új „üvegszemet” a világra.

De nem ám! Ma már a modern kort éljük! Óvó néni írásban, vagy e-mail-ben megküldi a probléma leírását és az óhaját a cserére az illetékes cégnek, ott - miután az iktató is úgy gondolja - általában nyolc napon túl megkapja a logisztikai főcsoportfőnök. Aki - miután szortírozta a sürgősen intézendő magánügyeit - alig töltvén két röpke hetet a töprengéssel,

továbbítja a csoportfőnöknek. Az felkutatja a legkedvezőbb beszerzési pontokat (ha nem beteg, vagy nem a szabadságát tölti, akkor két hét), majd megküldi a logisztikai előadónak. Az rögvest (mihelyt megoldódott a barátnőjével folytatott viszonyában beállott gubanc, és véget ért a féléves válási hercehurca) kiszámítja az optimális beszerzési útvonalat és a szállítóeszközt is hozzá. Na, már most, ha jármű is van, és a sofőr momentán nincs más feladattal megbízva, akkor cirka fél év, és megvan a szükséges vízcsap. Aztán, ha valami isteni csoda folytán előkerül a szerelő is, akkor pedig: „volt probléma, lesz probléma”!

- Hogy érted azt, hogy lesz probléma?

- Úgy, hogy közben eltörött a vízvezeték is. Ezért aztán a többi csapon sem jön a víz, nem tud a gyerkőc kezét mosni, nem lehet lehúzni a babyklotyót sem, és gyorsan ki kell szervezni az óvoda konyháját valamelyik régi potentát maszek kifőzdéjéhez. Itt persze telik az idő, mert ugye pályázat kiírás, majd elbírálás, eredményhirdetés. Aztán a vesztesek megtámadják a döntést, következik a bírósági szakasz, végül felkerül az ügy...

- Az Európai Bírósághoz, netán az ENSZ-hez? - szúrtam közbe a keresztkérdést.

- Hú, de le vagy maradva! Ezek már régen túlhaladott dolgok! Egyikhez sem, hanem az időközben létrehozott Galaktikus Legfőbb Főhatósághoz és majd a Dagobarendszerbeli Választott Bíróság dönt az ügyben. Érted?

- És addig mi van, Bódog fiam?

- Addig az ovisok militarizálódnak. Otthonról hordják csajkában a kaját, kulacsban a vizet. Ha pisilni kell, haza-, ha a nagydolog kapja el őket, akkor csak a legközelebbi bokorig szaladnak. A szertárba bezárt kémiantanár nő időközben mumifikálódik, a keramikusművész pedig a téli fagyok

beálltával sarkkörön túli klímájúvá változott műtermében már nem égetett, hanem mélyhűtött figurákat készít.

Mindketten nagyot fújtunk, majd – miután a két-két dupla felestől helyreállt a vérkeringésünk – gondolatainkba (és teljes apátiába) merültük. Sajnos ez a nyugalmi – vagy inkább kegyelmi? – állapot csupán percekig tartott, mert a főtér csendjét hangos motorzúgás verte fel. Réműlettől kergetve futottam azt ajtóhoz, ahol a döbbenettől totál lebénuultam. Mert mit látnak szemeim? Három fűnyíró kombájn köröz a térburkolaton! Megőrültem, vagy hallucinálok?

– Se nem örültél meg, se nem hallucinálsz – vigasztalt Bódog. Annyi történt csupán, hogy a parképítő által elvégzett térburkolás tényéről az ottani logisztikus nem tájékoztatta a Közterület-Fenntartó Bt. logisztikusát, hogy törölje a cége éves ütemtervéből a további „pázsit”-karbantartási megrendeléseket.

– No, ez meg hogy lehet? – kérdeztem Bódogot.

– Úgy, hogy ez a két „szakember” még a régi rendszer vébétitkáraiból lett kikupálva, és a mai napig töretlen elvi hittal vallják, hogy a cégeik belső ügyei – például a munkák ütemezése – szolgálati titkot képeznek, ennél fogva ahhoz senkinek semmi köze!

Tizenötödik, azaz No15. rémálom

(Amelyben kiderül, hogy mi is volt az, amely szegény szerzót a teljes nap folyamán felcsigázott idegállapotban tartotta.)

M. Ottó: A baj nem jár egyedül. Gyakran én is vele vagyok.

Először fordult elő velem, hogy két napon és két éjszakán át volt szerencsém Szomorvár szíves vendéglátását élvezni. No, nem az azóta már kijavított cégtáblájú „Big Brother Wellness & Spa” fejedelmi lakosztályában, de nem is Toplák Nomád Szomorvár kitüntetett figyelemmel kísért hajléktalanjának két szoba hallos hűtőszekrény dobozában, hanem a „*Sírba vigad a magyar Szeretetotthon*” távoli rokonok számára fenntartott vendégszobájában.

No, és mielőtt valaki még tévedésbe esne: ez a bizonyos vendégszoba nem egy külön helyiség ám! ...Óh, nem! Ilyen luxus azért az átalakítási tervbe nem fért bele. Úgy tessék elképzelni ezt a „vendégszobát”, hogy a ravatalozó terem jobboldalát leválasztják egy, a ravatalozó emelvény mellé tett paravánnal, és beraknak egy lebombázott első világháborús tábori kórházból hátramaradt katonai vaságyat.

Ennyit a luxusról és a dőzsről, de azért egy-két éjszakát így is el lehet tölteni, egyrészt, ha jó mélyen alszik az ember, másrészt, ha időközben nem raknak fel a pulpitusra egy frissiben elhunyt néhait.

Volt, ahogy volt, félre a panaszkodással, hiszen ahogy ezt mifelénk mondják: szükség törvényt bont, s akinek nem telik szállodára, az elégedjen meg a puritánabb lehetőségekkel. Ahogy szintén mifelénk mondják: ha ló nincs, jó a számár is, és egyébként még mindig jobb volt a vaságyon aludni, mint kint a szabad ég alatt.

Amúgy ez a reggel ugyanúgy indult, mint egy szokványos hétköznap. Semmi jel nem utalt arra, hogy valami megzavarhatná Szomorvár kényelembe tespedt nyugalalmát. Habár mintha valami mégis lenne a levegőben. Valami, amit nem is lehetett érezni, csupán valahol a mélytudatomban vibrált valami zsiborgásféle hátborzongás. Hamar túltettem magam labilis közérzetemen és igyekeztem minél jobban a város „ütőérére” koncentrálni.

Még éppen csak hajnalodott, amikor a közeli utcából komótos léptekkel befordult Böllér Ödön bácsi, a sarki hentesbolt tulajdonosa. Kinyitotta a boltot, üzembe helyezte a pénztárgépet, majd röviden megszemlélte a bolt és berendezéseinek, no meg szűrő-vágó szerszámainak tisztaságát. Ezek után – mivel mindent rendben talált – kiállt a bejárat elé, és várta az első vevőket, valamint a Tisztiorvosi Szolgálat, s nem kevésbé a NAV olykor-olykor idevetődő, bár nem szívesen látott „kedves” ellenőrző munkatársait. Amikor feltűnt az utcában az első vásárló – nevezetesen egyik törzsvásárlója, akit legendás feledékenysége miatt városszerte csak úgy ismertek, hogy „Hovaraktam” nagymama –, befordult a boltba, kivette a hűtőszekrényből a tegnap erről-arról levagdalt nyesedék húsokat, mócsingokat, inakat és más egyéb cafatokat, majd valamennyit gondosan berakta a nagy húsdarálóba.

Megnyugodva konstatáltam, hogy Ödön bácsi vonalán minden a megszokott napi rutin szerint történik, nincs semmi különös, ezek szerint annak a furcsa vibrálásnak az okát (ami ébredésem óta zavar) valahol máshol kell keresni.

Jártamban-keltemben sem botlottam semmi különleges dologba. A közeli ABC elé a szokásos pontossággal érkezett a „MitsütszKisSzűcs” Kft. kenyérszállítója, akit egy aranyos eladó kislány várt a bejárat előtt. Puszi a sofőrnek jobbról, puszi neki balról, aztán közösen felszedték az időközben megbillent kosárból a járdára borult pár tucat kiflit, zsemlet és kakaós csigát. A kislány bevitte az árut a boltba, a sofőr pedig a

következő üzlet felé vette az irányt. Itt sem történt semmi szokatlan. Az, hogy az áru egy része a járdán landolt, természetes dolognak számított, lévén a járat (kereskedelmi szakkifejezéssel élve) úgynevezett „terítő járat”.

Időközben a Szent Aligél városi kórház műtőjében dr. Bemetsz-Szike Szilárd, címzetes orvostudor és dalköri hőstenor éppen befejezte az operáció előtti bemosakodást, s jelenleg – mivel a tegnap esti hideg sör miatt reggelre kicsit kapart a torka – éppen egy Calgonos garatöblítést alkalmazott, gondolván, ha ezzel „*a mosógép is tovább él*”, akkor az ő pléhgégéjének is csak hasznára lehet. Eközben a műtős személyzet a szaktanácsadóként ideiglenesen hazánkban tartózkodó moszkvai szülész-nőgyógyász, Bába-Uska Eutanázia vezetésével problémamegoldó teszttel küszködött. Azon agyaltak, hogyan lehetne összehangolni a tyúkszem eltávolításra előkészített Kovács Albin bácsit az osztályos orvos írnok által leadott – Kovács Albina nénire vonatkozó – esetlapon szereplő uterus (orvosi nyelven: anyaméh) eltávolítással.

Lévén ez a napi rendszeres állapot, így hát a gyógyító munkát illetően itt sem mutatkozott semmi olyan, amiből bármilyen rendkívüli esemény bekövetkeztére lehetett volna számítani. Egyedül csupán a lakosság körében merülhettek fel reggeli gyógyszeradagok által okozott mellékhatások, azonban ezekhez az animációs reklámfilmeken felnőtt emberek már hozzászoktak... Ennek ellenére valami nyugtalanító mégis csak volt a levegőben, valami olyan elektromágneses légköri elfajzás, vagy mifene... Szóval magam sem tudtam, de nem hagyott nyugton a megérzésem.

Már dél körül járt az idő, amikor a szomorvári Polgármesteri Hivatalhoz elvetődtem. Itt sem volt semmi rendkívüli, a reggel nyolcórai munkakezdésre már fél tízkor mindenki a helyén volt, tíz órára mindenki megitta életmentő kávéját, haladóbbak az energiatalukat, a maradibbak pedig a reggeli féldecijüket.

Tizenegyre a főosztályvezetők végeztek az internetes tőzsdézéssel, az alacsonyabb beosztásúak kitárgyalták a hétvégi labdarúgó fordulót, miközben sűrű anyázások közepette vetették a papírkosarak martalékává cafatokra tépett totószelvényeiket.

Mire fél tizenkettőt ütött a főtéri templom toronyórája, már a Hivatal teljes hölgykoszorúja tudta, hogy a hétvégén ki kivel, mikor és hogyan, valamint azt is, amit a baleseti ambulánsnővér telegrafált, hogy kiket kapott rajta váratlanul felbukkanó férj, illetve feleség, netán féltékeny azonos nemű partnere.

Hivatal tehát rendben, minden az ügyintézés normális menetének megfelelő, az ügyfelek keringésében semmi zavaró tényező nem mutatkozik, egyetlen ügyintézőn sem mutatható ki túlhajszoltság. ...Akkor mégis, mi volt az, ami engem már reggel óta nyugtalanított?

No, nézzük akkor a Teanyád nevű alkohol-hozzáférő műintézetet, itteni szójárással élve: becsületsüllyesztőt. Minden oké, tizennégy óra tíz perc, és kezdenek begyűlni azok, akik délelőtti műszakban dolgoztak. A kiszolgálás gördülékeny, a felesek sem négycentesek, a söröskorsók színig töltöttek és a szilvapálinka helyett sem desztillált víz kerül a delikvens elé. Magyarul: itt is minden oké, torok szárazon nem marad! De akkor mégis, mi nyugtalanít, amikor eddig mindenütt minden rendben van?

Valakik hiányoznak a sorból. Valakik, akikkel ma még nem találkoztam. Kik lehetnek? Hát persze: az ifjúság, akiket látóteremből eddig teljesen elzártak a bölcsődék, az óvodák, az iskolák falai! Csak nem valami velük kapcsolatban történő szokatlan dolog, ami egész nap az idegeimet piszkálja?

Késő délután van már, jönnek haza a nebulók az iskolai napközikből, rendesen, a szokások szerint. Cigaretta, doboz sör a kezekben, a fiúk itt-ott elvégzik a napi sérelmekért egymás

között megvívandó ökölharcot, a lányok az egyetemista korosztályú fiúk előtt eljárják lambadaszerű pasifogó rituáléjukat. Amúgy a társaság (mellesleg) az okostelefonokkal van elfoglalva, illetve a füzetekből az elégtelen osztályzatok kiradírozásával, mások az intőket tartalmazó füzetlapok bekukázásával bíbelődnek. Minden, ami történik csak a megszokott napi unalmasság, semmi rendkívüli, semmi idegesítő. Hát akkor mi a baj?

No, és aztán húsz óra után – miután a városlakók jó része már túl van a vacsorán – beindul a nagybetűs dologidő. Ilyenkor megy el a kiskeresetű szakipari dolgozó a nagy keresettel rendelkező kuncsafthoz csempét bontani, gázbojlert, WC-tartályt, vagy garázskaput cserélni. Ilyenkor indulnak be szabadtéren a napközben az üzemekből csak átlagzajt kiszivárogtató nehézgépek, lég- és bontókalapácsok, ütve fúrók, betonkeverők – egyszóval megtelik a város a munka zajának ércesebb változatával.

Ekkor egyszer csak azt érzem, hogy vibrálni kezd a levegő, megtelik a légkör borzongató elektromossággal, valami sunyi módon somfordál, úgy érzem, mintha gömbvillám – népies nevén: matató ménkű –, vagy, ahogy Szomorváron tartja a szólás: az adócsalókat kutató NAV keresgélne.

...De nem! Városszerte villámcsapásszerűen kivilágosodik minden televízió képernyője, felhangzik a Bajnokok Ligája indulója, és ...és ...és megint csak és...

...És beáll a döbbenetes erejű **csend!**

Hogy ezután mi történt? Szomorvári tekintetben semmi különös, ami nem lenne szokványos. Csupán annyi történik, hogy az elnémuló szomorvári éjszakában felharsan Hortyogi-Szunya bácsi velőtrázó sztentori basszusa:

- Mi ez a síri csend? **Már aludni sem hagyják az embert?!**

Olvasómhoz, azaz:
Az utolsó szó jogán

*Ne ítéld rólam elhamarkodottan, lehet, hogy Te is írsz majd egy
könyvet, hiszen megtörténhet, hogy Nálad is grafomániás mellékhatást
fog produkálni egyszer a gyógyszer!*

Végül, csak hogy te is tudjad:

*Kukorica Jancsinak azért Iluska és nem Imruska lett „szívének
gyöngyháza”, mert
Kukorica Jancsi még GMO-mentes volt.*